

Tehdit dengesi kırılınca...

Gökhan Erkuş 06.10.2011

Biz üç kişiyiz. *Taraf*'ın şike soruşturmasıyla ilgilenen ekibi sadece üç kişi. O da diğer haberlerimizden vakit bulursak. İlk kıvılcım söndürülmek istendiğinde, birçok kişinin sahip olup da basmadıklarını herkesin gözünün önüne koyan üç kişi. Ateş harlandığında üzerine su dökmek için "yasak konmasının" ertesi sabahı iki tam sayfayı şikeye ayıran üç kişi. Ne sandığınız gibi Pensilvanya'dan gönderildik, ne de iddia ettiğiniz gibi arkamızda bizi besleyenler var...

Benim için bu süreç bir telefonla başladı. Gazeteden arayıp spor servisinin bir-iki haftalığına yardıma ihtiyacı olduğunu söylediklerinde Vatan Caddesi'ndeki Emniyet'in kapısından dönmüştüm. Onca yolu boşuna gitmiş olduğum için söylenerek geri giderken, sporda beni ilgilendirecek ne olur ki diye düşünmedim de değil. Sonuçta, şike soruşturması henüz patlak vermişti ve gazetede elimde bulduğum gündem "spor" değil "adli vaka"ydı. İş, ciddiyetini yitirip; "ceza sahasında topa elle dokundu o zaman şike var" görüşüne, "hayır o top ele çarptı şike yok" savunmasının yapıldığı zamanlarda da bizim için bu soruşturma hep "adli bir vaka" olarak kaldı. Kendi adıma konuyu bir kenara bırakmayıp o bir-iki haftanın ötesine taşımam, sürecin bambaşka alanlarla taşıdığı benzerlikler.

"Strateji; belirlenmiş amaca ulaşmak için yürünen yoldaki taktikler bütünüdür" mealinde cümlelerle başlayan "emekli" asker toplantılarında yetişenler, "kitlelerin" Cumhuriyet mitinglerinde nasıl yönlendirildiğine biraz farklı gözle bakacaktır. Ergenekon "gerçek" mi, "uydurma" mı döneminin ardından donanmadan çıkan çuval çuval belgelerde "imza" arayan zihniyet kenarda dursun, nizamiyenin sadece önünden geçmiş kişi, o kum çuvalı yardımıyla kaldırılan kapının ardında emirlerin notere onaylatılmadığını bilir. Söz konusu kapının önünde ve arkasında kurallar birçok açıdan farklı olsa da, her iki tarafta da işler sarpa sardığında uygulanan "taktik" aynı.

"Her şey uydurma" savunması yeterliliğini yitirdiğinde, "kitleler" oyuna dahil ediliyor. Masum olduğu halde; ajanlar, provokatörler, hainler, okyanus ötesinden beslenenler (kısacası hafta içinde aldığımız onca küfür-tehdit telefonu ve maillerinde de yazılanlar üzere bizim gibi olanlar) tarafından tuzağa düşürülenlerin avukatları, yol arkadaşları açıklamalara başlarlar. Ve artık "tehdit dengesine" gül gibi bir unsur daha eklenmiştir. Eğer bu "kitlelerin" üzerine salınmasını istemiyorsan ayağını denk almalısındır. Hatta bu "kitleler"i karşına almak istemiyorsan hemen yasa-masa ne varsa, istek parça misali değiştirmelisin. Hele ki gazeteciysen sıkıysa bir kelime yaz. Maazallah içerden ne kadar "mağdur" olduğuna dair bir mektup çıkar piyasaya ve başlarsın o "kitle"yle uğraşmaya...

Bu "tehdit dengesi"nin şu âna dek ne kadar başarılı bir şekilde kullanıldığını; federasyonların, medyanın nasıl hizaya geldiğini gördük. Kitleler kızmasın, kaynaklar kurumasın diye erteleme ve yatıştırma politikasına sığınıldığına hep birlikte şahit olduk. Yine de, unutulana şu ki: Üç sözcük tüm bu dengeleri darmaduman etmeye yetiyor. Pazar günkü sayfamızda, ki beni en çok güldüren basın-savcı-polis ilişkilerine yönelik yazıya, konudan bağımsız şekilde atılmış başlığın yarattığı etki ibret vericiydi. Hiçbir şeye alet olmamış az sayıdaki İBB taraftarının arada kaynamış olmasına üzülmekle beraber, diğer yandan büyük bir değere bağlanmış "kitle"nin savunucusu diye karşımıza çıkanların seviyesi şaşırtıcıydı. Bütüne bakıldığında, "kitle" içindeki oranları bahse konu dahi edilemeyeceklerin "temsilci, kahraman savunucu" haline gelmesi, "taktiğin" ürünü olmanın dışında, diğer yüzdenin de sessiz kalmasının sonucu.

Yine de bu "taktik" sonuna kadar işler sanıp sindirenler ve sinenler bilsin ki; "tehdit unsuru" olarak kullanılanlar, amaçlanandan çok daha fazla anlam yüklenen üç sözcükle hareket ettirilebiliyorsa, hiçbir şeyi yatıştırabilmiş değilsiniz.

Sanmayın ki bizde sözcük tükendi ya da bu işi çözmesi gerekenler oturdukları koltukların hakkını verene kadar susacağız...

gokhanerkus@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Madalyonun bin bir yüzü

Gökhan Erkuş 21.10.2011

Şike iddianamesi bugün yarın ortaya çıkacak...

Türkiye Futbol Federasyonu'nun, zaman kazanmak için "suçluyu mağdurdan ayıran mucize buluş" olarak öne sürdüğü iddianame...

Ellerindeki bombayı atacak zamanı kazandılar belki ama o iddianame, "her şey savcının mahkemeye sunacaklarına bağlı" diyenlerin tam "**yüzünün**" ortasında patlayacak gibi. Mahkemeden bağımsız olarak karar verme yetkisi ve sorumluluğu taşıyan Federasyon; savcının delillerini, savlarını ortaya koymasından ibaret olan iddianameyi, günü kurtarmak için tünelin ucundaki ışık olarak gösterdiğinde aslında kendisini ateşe atmıştı. Çünkü şimdi telefon kayıtları, şike pazarlıkları herkesin gözünün önüne konacak. Ve artık Federasyon'un, zamanında kendi umudunu bağladığı şeye, bunlar sadece "iddia" demek gibi bir lüksü olamaz.

Evet, mantık çerçevesinde o lüksü yok. Peki o "**yüzü**" var mı?..

"**Yüz**" deyince, eskiden çalıştığım gazetede yaptığım bir işgüzarlık geldi aklıma. Gece baskısından önce köşe yazılarını okuyup, hata var mı diye bakıyordum. Ankara temsilcisinin, "madalyonun bir yüzünde şu, bir yüzünde bu var" dedikten sonra, "diğer yüzünde de..." diye devam ettiğini görünce, telefonla arayarak "madalyonun sadece iki yüzü olur, böyle kalsın mı değiştirelim mi" diye sormuştum, işgüzarlık bu ya... Bana "IMF yüzüzlüğüne çok oldu ama..." şeklinde ek yapmamı söylemişti. Pek hoşuma gitmişti bu zekice çözüm. Sanırım, hangi "taraf"tan bakarsan bak, işin içine siyaset ve para girince "**yüzlerden**" geçilmiyor piyasada.

Spor da bugün siyasî ve ekonomik gücün bir aracı. Eskiden mafya denenler; kulüp başkanı olunca dostluk, barış ve kardeşliğin "**yüzü**", kitleleri peşinden sürükleyen halk kahramanı olarak çıkıyor karşımıza. Memleketin en zenginlerinden biriyken kimsenin "**yüzünü**" tanımadığı işadamları, futbol sayesinde her gün televizyonlarda beyanat verme fırsatı buluyor. Hâl böyle olunca, şike sürecini saha içinde hakemlerin çaldığı düdüklere kıstas olarak değerlendirmek saflık olacaktır. Hakemler saha dışında düdük öttürmeye başlarsa o başka tabii...

Bünyamin Gezer, hafta içinde "kendisine maç verilmediği" argümanını kullanarak hakemliği bıraktı. Argüman maç verilmemesi gibi anlık bir karara dayansa da televizyondaki yeri hazırmış ki, ertesi gün yorumculuğa başladı. İlk işi de Aziz Yıldırım'ın çok kayıp verdiği bir cepheyi kapatmak oldu. Gezer yorumculuğa adım atınca, geçen haftaya kadar "hakem odası basmasıyla" tanıdığımız Aziz Yıldırım'ın, meğerki sadece koridorda

karşılaştığı hakemlere kanaat bildiren bir kulüp başkanı olduğunu öğrendik. Ahmet Hakan da hemen Gezer'in söyledikleriyle ortaya çıkan gerçeklere binaen Aziz Yıldırım'dan özür diledi. Yıllardır bekledik de, işin gerçek **"yüzü"**nü Gezer medyadan para kazanmaya başlayınca görebildik. Spor araç olarak kullananlar, medyayı da elinde tutuyorsa yadırganacak bir durum yok tabii ortada. Kulüp başkanları gazeteleri satın alabiliyor, kitleleri sürükleyebiliyorken, onların işine yararsan ne âlâ...

Kurtlar ve kuzular

Siyasetin bin bir yüzünden bahsedip Makyavel'i anmazsak olmaz. Hani her kitabevinin siyaset bilimi bölümünde gözümüze ilişen, kapağında bir **"yüzü"** kurt, bir **"yüzü"** kuzuyla tasvir edilmiş prensin olduğu kitabı hatırlarsınız... Temelde, güç sahibi olanın halka "kuzu" gibi görünüp, arka planda "kurt" gibi davranması gerektiğini öğütler. Spor ve medya üzerinde güç sahibi olan işadamlarından Yıldırım Demirören bu kitabı okumuş mudur bilmem ama Makyavelizm'i benimsediği çok açık. Şike sürecinin en başında "temizlenmeden karşıma çıkmayın" diyen Beşiktaş taraftarı, Demirören'in şikeyle ilgili yasada değişiklik yapılmasına karşı çıkan **"yüzünü"** de gördü, değiştirilmesi için verilen dilekçeye imza atan **"yüzünü"** de. İşin aslı ortaya çıkınca Demirören'in **"yüzü"** kızardı mı yoksa kurda mı dönüştü meselesi şöyle kenarda dursun, Orduspor yönetimi olaya yeni bir boyut kattı. Bu "kuzu" gibi görünme işini biraz tersten anlamış olacaklar ki, "hepsi imzayı atınca biz de attık" savunmasını yaptılar. Herhalde salık verilen, "sürü psikolojisindeki" koyun değildi ama neyse, herkesin çıkarımı kendine...

Sonuç olarak, iddianamenin ardından Federasyon "bunlar sadece iddia, bir önemi yok" diyebilecek **"yüze"** sahip mi sorusunun cevabını bunca **"yüzsüzlüğün"** içinden varın siz çıkarın.

Koyun kim, kurt kim sorusunun yanıtı ise yine Federasyon'da gizli. TFF yöneticisi Lutfi Arıboğan, şike soruşturmasıyla devam edemeyeceği anlaşılan ligin oynanmasını sağlamakla ne kadar büyük başarı elde ettikleriyle övünüyor bu günlerde. Kısacası, kendilerini "kuzu kadar masum ve mağdur" ya da "sadece sürünün parçası" gibi öne sürenler, "yüzsüzlükle" statükoyu devam ettirmenin, gerçekleri ortaya koymaktan daha kârlı olduğunu biliyorlar... Arıboğan'ın sözleri açıkça; "şikeli, sirkeli ama yine de otunuzu, samanınızı önünüze koyduk. Karnınızı doyurun ki sütünüzü sağalım" demek değil de ne?

Kim koyun, kim kurt belli değil mi?..

gokhanerkus@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Saltanatı kaldırma meselesi...

Gökhan Erkuş 30.12.2011

3 temmuzda başlayan düşük yoğunluklu savaşın sıcak günlerini yaşıyoruz. İlk günlerdeki kaosu yerini, safların siyah-beyaz kadar net olduğu bir ortam aldı. Artık, Türkiye Futbol Federasyonu'nun ya da Kulüpler Birliği'nin görev tanımını, talimatnâmelerde aramıyoruz. Metris mektuplarıyla işin şekillendirildiğini, "Hakimiyet Kayıtsız Şartsız Milletindir" sözünün Meclis'teki anlamını yitirdiğini gördük. Muhakkak ki, bu kudretin arkasındaki kozlar "henüz" yüzünü tam olarak göstermedi...

Son birkaç gündür farklı cephelerden açıklamalar ardı ardına geliyor. Önceki gün UEFA Genel Sekreteri Gianni Infantino; Türk takımlarını Avrupa Kupaları'ndan men etmeyi ihtimal dışı bırakmadıklarını belirterek Federasyon'u "görevini yapmaya" çağırırken, muhatabının bugüne kadar "görevini neden yapmadığını" bilmiyor muydu yoksa, artık koşulların değiştiğini mi düşündü... belirsiz. Aziz Yıldırım sultasındaki İstanbul basınının, Infantino'nun sözlerini hangi tercümeyle "Türk takımları men edilmeyecek" başlığıyla verdiği kenarda dursun, çünkü "küme düşme kalkacak" haberlerinde kendilerine atıfta bulunulan Federasyon Başkanı da Kulüpler Birliği de, 58. maddeyle ilgili bir değişiklik talep etmediklerine dair resmi açıklama yapmak zorunda kaldılar. Söz konusu Kulüpler Birliği ve özellikle TFF Başkanı Mehmet Ali Aydınlar olunca yazılı ya da sözlü hiçbir açıklamanın güvenilir kabul edilemeyeceğini bilmekle beraber, saltanat basınının her sözcükten "küme düşme yok" anlamını çıkartarak, topluma bu şekilde yansıttığı gerçeği ile karşı karşıyayız. Neyse ki, basının kime hizmet ettiğini şike iddianamesinde yer alan telefon kayıtlarında gördükten sonra, küme düşme korkusuna yönelik "psikolojik savaş"a dair parçaları birleştirmek bir nebze olsun kolay hale geliyor.

Bir garip çırpınış

Şike sürecinde, Başkan Aziz Yıldırım'ın lehine yapılan düzenlemeler ve yasa değişikliği öncesinde Fenerbahçe taraftarının büyüklüğüne, ekonomik değerine yönelik haberleri bol bol okuduk. Aziz Yıldırım ile Asbaşkan Şekip Mosturoğlu arasındaki "polise de şiddet yasasından geçirelim" konulu telefon konuşmasında, siyasilere baskı için "Fenerbahçe'nin Türkiye'nin en büyük sivil toplum örgütü olduğunun hatırlatılması" talimatını verdiği ise sanırım yalnızca bizim sütunlarımızda kaldı.

Peki, her sıkıştığında Fenerbahçe taraftarının büyüklüğünü hatırlatan ve kamuoyu baskısı için bunu kullanan birinin hizmetindeki basının, "küme düşme, men edilme yok" çırpınışlarını nasıl yorumlamak gerek... Küme düşme baskısı olduğu sürece kendini daha güvende hissedecek biri, takım üzerindeki tehlikenin kaldırılmasını neden istesin? İşin ucunun, "Takım kurtuldu, şikeyi yapan cezasını çeksin"e gideceğini görememek midir bu? Eğer öyle olsaydı, dün çıkan "Aziz Yıldırım'dan Nihat Özdemir'e 'küme düşürme kalksın çabalarına son ver' talimatı" haberlerini okumazdık.

Kitleleri yönetmekte uzman bir zekanın, ne elindeki en önemli silahlardan olan basının ipini kaçırdığına, ne de en büyük kozlarından birini harekete geçirebilme kabiliyetini yitirmek istediğine inanmak zor. Üstelik, kendisine yönelik tehdidin, takımın karşı karşıya olduğu tehlikeyle eşzamanlı ilerlemesi; Fenerbahçe Başkanı Aziz Yıldırım'a her daim arkasına sığınabileceği bir kalkan, taraftar desteği veriyorken...

Basına inat, Aziz'e hizmet

Sonuçta, bu belirsizliği açıklığa kavuşturan yine Fenerbahçe "taraftarı" oldu. Dün "küme düşürülme kalkmasını" açıklamalarına onlar da katıldı. Bugün siz bu satırları okurken gazetelerde, "58. maddenin değişmesini istemiyoruz" başlıkları olacak. "Kimdir bu Fenerbahçe 'taraftarı'; bu açıklamayı Türkiye'nin en büyük sivil toplum örgütünün hangi 'sözcüsü' yaptı" sorularını kimse sormayacak ama artık şunu biliyoruz ki: Basında yer alan haberler Fenerbahçe "taraftarını" harekete geçirdi. Artık onlar da kendi "iradeleriyle" küme düşürülmenin kalkmasını istemiyor. Tıpkı, TFF'nin yapmak zorunda kaldığı resmi açıklamada olduğu gibi, tıpkı Kulüpler Birliği'nin duyurduğu gibi... Basın "küme düşme kalkacak" dedikçe, "hayır kalkmayacak" açıklamaları geldi ve kağıt üzerinde, bütün oyuncular aynı noktada birleşti. Üstelik, bunu "kendileri istedi".

Peki bu kimin işine geldi?

Açıkça görülüyor ki, birkaç gündür "tercümede aksayan", haber diline "muhabirimizin kulağına takılan konuşmalar" kavramını soka saltanat basını görevini lâıykıyla ifa etti. Yine de Mustafa Kemal Paşa'nın şu sözlerini anımsamakta fayda var: Mesele, 'hakimiyet ve saltanatı bırakacak mıyız, bırakmayacak mıyız' meselesi değildir. Mesele, bu zaten olmuş bitmiş durumu ifade etmektir. Bu, her halde ve mutlaka olacaktır...

gokhanerkus@hotmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yıldırım, Aydınlar ve 58. Madde

Gökhan Erkuş 15.01.2012

Marmara Bölgesi dün karanlığa gömüldü. Kimin durup, kimin ilerleyeceğini göstermesi gereken trafik lambaları dahi işlevini yitirince kendimizi bir keşmekeş içinde bulduk.

Çocukluktan gelme alışkanlıklarınızı bir kenara bırakarak düşünün... Trafik lambası nedir? Bir direk... Üzerinde parlak ve yuvarlak cam parçaları... Hiçbir işe yaramaz. Yağmurdan korumaz, yakıp ısınamazsın, meyve vermez, gölge yapmaz... Koskocaman bir "hiçlik". Yalnızca bulunduğu noktayı işgal eder. Üzerinden atlayamazsın, çevresinden dolanman gerekir. Bir de uygar sistemin gözünden bakalım trafik lambalarına... Ulaşımın vazgeçilmez bir unsuru. Bir saatliğine dahi, sistemdeki görevlerini yapmamaları hayatı felç etmeye yetti.

İşte, Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Mehmet Ali Aydınlar da şike sürecinin başladığı 3 temmuzdan bu yana elektriği kesilmiş trafik lambası gibi... Kimseye "kırmızı"yı gösteremediği için; sistemdeki bir boşluk, çevresinden dolanılması gereken, lüzumsuz bir direktan ibaret kaldı. "Ne zaman işinizi yapacaksınız" sorusuna da hep elektrik idaresi gibi yanıt verdi: Çalışmalar devam ediyor... Ama unuttuğu şeydi ki, insanlar karanlıkta kalmaktan hoşlanmazlar, senin ne kadar iyi niyetli olduğunla ilgilenmezler. Etrafı aydınlatmanı, işini yapmanı beklerler...

Şimdi benzetme yapalım derken elektrik idaresine de haksızlık yapmayalım... Bu kadar büyük çaplı krizi bir-iki saat içinde, en azından benim bulunduğum bölgede, çözüme kavuşturdular ki, bu satırları yazabiliyorum. Tabii ki, uygar bir dünyada bu dahi kabul edilemez ama ya onlar da Federasyon gibi çalışsaydı... Yanmıştık...

Yıldırım enerjisi

Konuştuğumuz Federasyon yetkilileri Mehmet Ali Aydınlar'ın istifayı düşündüğü yönünde görüş bildiriyor. Yarın bir açıklama yapılacak. Bekliyoruz. Belki de ilk kez Aydınlar'ın bir karar verebilmiş yüzünü göreceğiz. O da kaçarken arkasına bakarsa...

Şahsi düşüncem Aydınlar istifa "kararı" dahi alamaz ama onu ilk kez karar verebilme noktasına "yaklaştıran" elektrik kaynağı nedir, bunu incelemek gerek...

Spielberg'ün *Geleceğe Dönüş* filmini hatırlar mısınız? Geçmişe giden kahramanımız yeterli elektrik gücünü bulamayınca, yıldırımdan yararlanıyordu... Ne tesadüf ki, burada da trafik lambasına "işlevsizliğini" hatırlatan ve harekete geçiren bir Yıldırım oldu. Aydınlar, Aziz Yıldırım'ın önceki gün servis edilen propaganda mektubuna bozulmuş. Çok sinirlenmiş. Kızmış, köpürmüştü, ...müştü, ...mış. Etrafındakiler sızdırıyor bunları. Aydınlar'ın yaptığı tek açıklama hâlâ: Çalışmalar devam ediyor...

Bahsettiğimiz filmde, üç aşağı beş yukarı şöyle bir cümle vardı; “Kusura bakma oğlum burada kaldın, istediğin elektriği ancak bir yıldırımdan elde edebiliriz, onun da ne zaman nereye düşeceği belli olmaz”... Ama gelecekte gelen kahramanımız bir kâğıt uzatır ve hangi saatte, nereye yıldırım düşeceğini artık biliyorlardır. Pekiyi, Aydınlar’ı çarpan Yıldırım’ın nereye düşeceğini hepimiz bilmiyor muyduk?

58. Madde oyunu

Aziz Yıldırım, propaganda mektubunda, Futbol Disiplin Talimatnamesi’nin 58. maddesinin değişmemesi gerektiğini söylüyor. Nedir bu madde? Şike nedeniyle takımların küme düşürülmesini düzenliyor. Sporda şiddet yasasının değiştiği süreçte tepkisiz kalan Aziz Yıldırım’ın, küme düşürmeyle ilgili düzenlemeye karşı çıkarken kullandığı argüman ise: Temiz adam yargılanmaktan korkmaz... Yasa artık nasılsa değişti ya, “Ben aslında ona da karşıydım” diyor...

Bu köşede 15 gün önce, Aziz Yıldırım’ın 58. Madde’nin değişmesini istemeyeceğini, **“Küme düşme baskısı olduğu sürece kendini daha güvende hissedecek biri, takım üzerindeki tehlikenin kaldırılmasını neden istesin? İşin ucunun, ‘Takım kurtuldu, şikeyi yapan cezasını çeksin’e gideceğini görememek midir bu”** sözleriyle anlatmış, **“Kitleleri yönetmekte uzman bir zekânın”** en büyük kozlarından biri olan taraftarı kukla misali oynatabilmek için **“küme düşme tehdidine”** ihtiyacı olduğunu yazmıştık.

Yıldırım yalnızca bunları anlatmıyor mektubunda: “Kişiyi özel diye benim için çıkarıldığı söylenen yasa başkalarına yarıyor” şeklinde yakınıyor ve ekliyor:

“Kamuoyu açıkça bilmelidir ki 58. Madde değişmez ve değişmemelidir. Bizim bu madde hakkındaki yorumumuz gerek bu değişikliğin peşine düşenler ve gerekse Türkiye Futbol Federasyonu’ndan farklıdır. Türk futbolunda şike, teşvik ve teşebbüs suç ve cezaları birbirinden ayrılmaz. Bu eylemleri birbirinden ayırmak isteyenlerin gerçek amacı yine Fenerbahçe ve Aziz Yıldırım’ın adını kullanarak birilerini ve bazı kulüpleri kurtarmaktan başka bir şey değildir. **Bu sebeple;** puan silme ve madde üzerinde yapılacak değişiklikler, tarafımızca en sert şekilde cevabını bulacaktır.”

Kısacası Aziz Yıldırım’ın anlatmak istediği; teşvik ve şikeye teşebbüsün cezasını şike cezasından ayırırsanız bu benim değil başkalarının işine yarayacak diyor. Bunun nedeni, kendisi sadece teşebbüsle sınırlı kalmadığı için midir yoksa süttten çıkmış ak kaşık olduğu için midir, bunu zamanla göreceğiz.

Yine de söz konusu, “şikeye teşebbüs eden” değil de “şike yapanı” kurtaracak bir düzenleme olsaydı bu mektubu okur muyduk” sorusunun cevabı biraz fikir verebilir. Dediğimiz gibi, sporda şiddet yasası değişirken böyle bir tepki göremedik...

Aslında neyin değişmesini istediğine bakarak kimlerin hangi suçtan korktuğunu anlamak çok da zor değil. Örneğin, Aziz Yıldırım’ın haklı ve dürüst olduğu bir nokta var, Kulüpler Birliği’ndekiler O’nun için çabalamıyor. Onlar şikeye teşebbüse ilişkin cezaları hafifletmeye çalışıyorlar. Ve evet Aziz Yıldırım 58. Madde’nin, en azından bu şekilde değişmesini istemiyor. Hatta, kuklaların iplerini elinde tutmanın verdiği özgüvenle mektubunda da şöyle diyor:

“Fenerbahçe suçlu bulunursa küme düşecektir ve bu kimse tarafından yapılmazsa bizler eliyle hayata geçirilecektir.”

Sonuçta; küme düşürmenin “Onun eliyle hayata geçirilebilecek” bir durum olması... Aziz Yıldırım’ın değişmesini isteyeceği bir şey mi?

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Her şeye rağmen aile olabilmek

Gökhan Erkuş 24.06.2013

 Her şeye rağmen aile olabilmek Aile kurmak. Bir insanın hayatını, geleceğini şekillendiren kararları alması... Acaba birlikte yaşayacağım kişi, doğru kişi mi? Acaba, ileride değişir mi? Beni hep sevecek mi?.. Yanlış kararın ömür boyu mutsuzluk, doğru kişiyi bulmanın ise mucize olduğu bir seçimle insan başka hangi konuda karşılaşır ki?

2013'ün yeni dizisi **The Fosters**, her türlü dogmaya karşı mutlu bir aile olma çabasını anlatıyor. Foster Ailesi'nin kurucu üyeleri; Stef Foster (**Teri Polo**) ve Lena Adams'ın (**Sherri Saum**) seçimleri, sıradan bir insanın karşılaştıklarından çok daha zor. Onlar lezbiyen bir çift. Stef bir polis memuru, Lena ise öğretmen. Birlikteliklerinden doğan aile de gittikçe genişliyor. Biri siyahi, biri beyaz bu lezbiyen çiftin, Latin asıllı ikiz üvey çocukları olduğunu gördüğünüzde, senaristlerin "**dogma karşıtlığı**"nın arkasına saklanacağı yanılgısına düşüyorsunuz ister istemez. Üstüne bir de, Stef'in lezbiyen olduğunu keşfetmesi öncesine ait ilk evliliğinden olan oğlu Brandon'ı (**David Lambert**) bu çeşitliliğin içinde düşünün. Eski koca Mike Foster'ın (**Danny Nucci**) da sürekli "**Oğlumla yeteri kadar ilgilenemiyorum**" diyerek kapıyı çaldığını...

En hayalperest senarist için bile bu ortamdan "**huzurlu**" bir aile çıkarmak zor olur derken, diziyi izledikçe gerçekçi bir kurgunun içindeki "**aile olmanın verdiği mutluluğu**" hissetmeye başlıyorsunuz. Eski koca kapıya geldiğinde, lezbiyen partnerin hissettiği kıskançlığı paylaşıyor, ortak oğullarının başı derde girdiğinde bu ikilinin sevdikleri için bir olmasını "**yapmacık**" bulmuyorsunuz. Latin ikizlerin, "**kan bağından**" gelecek sevgiyi, uyuşturucu bağımlısı biyolojik annelerinde ararken uğradıkları hüsrancı da "**klişe**" olmaktan uzak tutmayı başarıyor, oyuncuların samimiyeti.

Tüm bu karmaşayı keyifli bir aile dizisi hâline getirmeyi başarmış senaristler yine de yetinmiyor... Asıl hikâye bu aileye girecek "**yeni birey**"e odaklı. Her şeye rağmen "**bir olmayı**" sağlayan sevginin gerçekliği, ıslahevinden yeni çıkmış Callie'nin varlığı ile sınıyor. Problemlili genç kız Callie'nin (**Maia Mitchell**) yolunu, yeni hayatının ilk gününde Foster Ailesi ile kesiştiren tesadüfler zinciri, aslında senaristlerin kendileri için "**çıtayı**" yükseltme çabası. Sabah kahvaltıda herkesin portakal suyu içmesi, herkesin tam yemek saatinde evde olması gibi kurallarla sağlanmış aile düzeni; Callie'nin gelmesiyle yeni bir sınava tabi tutuluyor... Kan bağı ve evlilik üzerine kurulu olmayan ailenin bireyleri, "**huzur**" kaçıran bu kızı aralarına alabilecek mi? İnsanoğlunun doğasında, kendi mutluluğunu düşünmenin ötesine geçerek "**fedakârlık**" yapabilmenin sınırı nereye kadar genişleyebilir?

Yaz döneminin farklı seçeneği

ABC Family'de haziran başında yayınlanmaya başlayan **The Fosters**, Jennifer Lopez'in yapım şirketi **Nuvorican Productions** ürünü. Bugün ABD'de dördüncü bölümü yayınlanacak olan dizi, yaz ayları için internet kullanıcılarına iyi bir alternatif olarak göze çarpıyor.

Ana karakterlerin bir aile çevresinde toplanması, dizinin ilerleyen bölümlerde çok fazla tekrara düşeceği izlenimi verse de; çocukların okul yaşamlarıyla, arkadaşlıklarıyla, aşklarıyla süslenmiş arka planın konu çeşitliliğini artırmasını beklemek mümkün. Ve hatta aileye yeni katılan üye Callie sayesinde, *The Fosters* zaman zaman kriminal olayların çözüldüğü bir macera dizisi olabilme potansiyeline de sahip.

The Fosters'ın konusu itibariyle; ailenin evlilikle eşanamlı olduğu, aile kurmanın katı ritüelleri beraberinde getirdiği Türkiye'de alıcısı ne kadar çıkar bilinmez ama, önyargılarını bir kenara bırakarak izleyen herkesin "**huzur**" a giden yolun her şeyden önce "**fedakârlık**"tan geçtiğini hissedeceği anlar olacaktır.

Sonuç olarak, kâğıt üzerinde "**farklılıklarımıza rağmen mutluyuz**" gibi bir "**kamu spotunu**" andıran konusuna rağmen *The Fosters*, artık işlenecek orijinal konu kalmadı eleştirilerini yıkmak isteyen zeki senaristlerin ürünü olarak kendini keyifle izletmeyi başarabilen bir dizi.

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kasabanın bütün çıkışları kapalı

Gökhan Erkuş 01.07.2013

 Kasabanın bütün çıkışları kapalı Dizi severlerin sıradan yapımlarla geçiştirmek zorunda kaldığı yaz aylarında karşımıza çıkan "Under the Dome", izleyicinin ruhunu sarsmaya aday bir Stephen King uyarlaması olarak göze çarpıyor

Gün her zamanki gibi başladı. Arabanıza bindiniz, işinize gidiyorsunuz. Birden büyük bir sarsıntıyla yer yerinden oynuyor. İlk akla gelen deprem olduğu. Belki de bir patlama... Siz de etrafınızdaki insanlar kadar şaşkınsınız. Radyoyu açıyorsunuz, yayın yapan tek bir kanal var, o da kasabanın yerel rock frekansı. Hızla polis arabaları geçiyor sokaktan, sirenler yankılanıyor. Sonra radyodan tanıdık bir ses, yerel politikacılardan biri korkuyla bağırıyor: Bu bir tatbikat değildir, herkes araçlarından insin...

Stephen King'in 25 senede yazdığını söylediği bilimkurgu kitabından aynı isimle uyarlanan **CBS**'in yeni dizisi **Under the Dome**, aniden beliriveren bir "**kubbe**"nin insanların huzurla yaşadığı küçük bir kasabayı esir almasını konu ediniyor. Her şey belirsizlik üzerine kurulu. Bütün kasabayı saran kürenin nereden geldiğini bilen yok. Acaba "**hükümetin**" işi mi? Yoksa dünya dışı bir varlıkla mı karşı karşıyayız? Kubbe, saydam manyetik bir alandan ibaret. Kendisi görünmüyor ama yerin altından çıktığı noktalardaki her şey ikiye ayrılmış. Ağaçların gövdesi kubbenin içinde, dalları öte yanda kalmış. Sarsıntının gerçekleştiği sırada, kubbe hattı üzerinde olacak kadar şanssız bir inek tam ortadan bölünmüş. Yaralılar arasında, kolunu kubbenin dışında bırakmış bir adamı, insanlar hastaneye yetiştirmeye çalışıyor.

Sıkıştıklarını anlayanlar özgürlük hissini yaşayabilmek için kafalarını kaldırdıklarında, uçakların havada aniden bir şeye çarparak parçalandığını görüyor. Artık sonsuz gökyüzünün bile sınırları var kasabalılar için. İlk şaşkınlık atıldığı sırada, kasabanın giriş çıkışlarında askerler beliriyor ve tabii ki gazeteciler, kameralar. Ancak dışarıya ses dahi gitmiyor. Bırakın telefon hatlarını, telsiz bağlantılarını, radyo yayınlarını; kasabanın çıkış noktasına giden

güzel şerif yardımcısının, kubbenin dışında kalan itfaiyeci sevgilisine sarf ettiği içten **"Seni seviyorum"** sözcüklerinin gücü bile kubbe engelini aşamıyor.

En yakın hissettiğiniz kişiyle bile bir anda, tamamen bağlantınız kesiliyor...

Bilinemezliğin yarattığı huzursuzluk

Roman uyarlamalarını eleştirme alışkanlıklarından *Under the Dome* da muhakkak ki nasibini alacak, **"Kitabı daha güzeldi, olmamış"** eleştirileriyle karşılaşacaktır. Ancak henüz ilk bölümü yayınlanmış olsa da, izledikten sonra sadece 13 bölüm çekileceğini bilmek, dizi meraklılarını üzecektir. Kitaptan bağımsız olarak dizinin arka planını değerlendirirsek *Under the Dome*'da kaçınılmaz Amerikan klişelerine, pek de bizi güldürmeyecek esprilere karşın etkileyici bir görsellik bulacaksınız. Dahası; kubbe meydana çıktığında kasabadan geçmekte olan ve izleyicinin bir cesedi gömerken tanıdığı gizemli yabancı, yaşananların **"hükümetin işi"** olabileceğine ilişkin teorileri çeşitlendirmek isteyenlere malzeme versin diye senaryoda kendini gösteren **"hırslı ve güvenilmez"** politikacı ve aynı **"kubbe"** altında yaşamak istemeyeceğiniz çeşit çeşit karakter...

Bu diziyi diğerlerinden ayıran nedir sorusunun yanıtı ise; ne oyunculukta, ne dekorda, ne müzikte, ne de görsellikte. Bütün bunların ve tabii ki Stephen King zekâsının beslediği ruhunuzu **"karartacak"** senaryo; çocukluğumuzda **Daniel Defoe**'nun **Robinson Crusoe**'su, **Jules Verne**'in **Esrarlı Ada, Dünyanın Ucundaki Fener, İki Yıl Okul Tatili** gibi sayısız romanıyla tanıdığımız, sonrasında **William Golding**'in **Sineklerin Tanrısı**'yla yaşattığımız, kitapların yerini daha çok dizilerin aldığı son dönemde ise **Lost** ile yeniden hatırladığımız **"bir anda uygarlıktan kopma"** hissiyatını içinize işleyecektir. Dizi izlerken, **"mantık hatası"** yakalamanın peşinde koşanlar çok heveslenmesin ama; dünyanın diğer ucuna bir telefonla ulaşabildiğimiz çağımızda **"izole olma"** hissiyatını yaşayabilmek için mantığın biraz **"esnetilmesi"** mecburiyetini göze alarak ekran karşısına oturmak gerekiyor.

Yine de; ilk bölümüyle CBS'in reyting tahminlerini dahi aşan bu diziyi gece izlemeyin derim. Eğer uyuklarken bir anda gözlerinizi açarsanız, kendinizi sevdiklerinizden uzakta, bir kubbenin içinde sıkışmış olduğunuz korkusuyla baş başa bulabilir, gece yarısı sevdiğiniz insanları arayarak onların sesini duymak isteyebilirsiniz. Emin olun, *Under the Dome*'u bir bölüm izledikten sonra, Çin'e bile gitseler sevdiklerinize bir telefonla ulaşabilecek olduğunuzu bilmenin önemini daha iyi kavrayacaksınız.

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Doğru olan mı, adil olan mı

Gökhan Erkuş 08.07.2013

 Doğru olan mı, adil olan mı BBC'nin Sherlock Holmes'un mirasından çokça yararlanarak ve üzerine bir de asi ruh ekleyerek yarattığı polis şefi Luther, kendisinden nefret eden meslektaşlarını da peşine takarak ekranlara döndü

Küçük bir kız çocuğu tabuta kapatılmış. Oksijeni tükenmek üzere. Kız, birkaç dakika içinde yardım gelmezse ölecek. Onu oraya kapatan seri katil ise polisten kaçarken, çöken bir köprünün ucuna son anda tutunmuş. Parmaklarındaki kuvvet onu ancak birkaç dakika daha ölümden uzak tutabilir. O, ölürse kız da ölür. Yaşarsa, daha önce öldürdüğü kızların hesabını sormak hukuka kalır.

Bu sırada, polis komiseri John Luther (**Idris Elba**) sahneye giriyor. Düşmek üzere olan adama elini uzatmıyor. En ufak bir tereddüdü bile yok. İri cüssesiyle yukarıdan bakıyor, soruyor: Kız nerede? Yasalara bağlı olması gereken Luther'in her şeye rağmen kendisini kurtaracağı umuduyla kızın yerini söylese de kötü adam, ona elini uzatan olmuyor. Ve gücü tükeniyor...

Adaleti kendi yöntemleriyle sağlayan polis şefi John Luther geri döndü. Neredeyse iki yıllık bir aranın ardından **BBC**'nin modern Sherlock Holmes uyarlaması diyebileceğimiz **Luther**'in üçüncü sezonu temmuz başında izleyiciyle buluştu. Sherlock uyarlaması diyoruz ama, bir noktaya kadar. Diğerlerinin gözlerinden kaçan ayrıntılar sayesinde katillerin ensesine yapışmasıyla İngilizlerin efsane dedektifine ne kadar benzese de Luther, Sherlock'un her şeyi basite indirgeyen ruh hâlinde bir o kadar uzak. Luther'in ruhu daha karanlık, çelişkili, belirsiz. Sherlock gibi duygusuz değil; seviyor, kızıyor, kiskanıyor, öfkелendiğinde kapıyı pencereyi parçalıyor... Ve tabii ki yeri geldiğinde kendince adaleti sağlıyor...

2010 yılında onu tanıdığımızda Luther, tabuta kapatılmış o kız çocuğunu kurtarmıştı. Geçen iki sezon boyunca ise ilk sahnede ölüme düşen adamın gölgesi hep vardı Luther'in üzerinde. Önce karısı terk etti, arkadaşları yöntemlerini sorguladı, görevinden açığa alındı. Rozetini, silahını teslim ederken; Luther'e bağlılık gösteren iş arkadaşları da oldu, onunla birlikte suçlularla mücadeleye giren arkadaşları da. Ama onu anlayan tek kişi üstün zekâlı katil Alice Morgan'dı. Luther ile aralarındaki kimi zaman "**aşk**" kimi zaman "**takıntı**" diyebileceğimiz ilişkileri boyunca, sanıyorum ki Alice kendini sevdirmeyi başarmıştır izleyiciye. Luther'i kurtarmak için cinayet işlediğinde, "**Bir katilin sevgisini gösterme yolu ancak böyle olur**" dedirtebilecek kadar samimiydi çocuk ruhlu güzel kadın. Sherlock Holmes ile James Moriarty benzeri iyi ve kötü dehaların çarpışmasında, kimi zaman Luther karanlık tarafa geçti, kimi zaman ise Alice'i sevimli bir karakter olarak gördük. Tabii ki gözler de, uzun bir aradan sonra ekranlara dönen dizide yine Alice'i aradı. Belki ilk bölümde olmadı ama, Alice'i ilerleyen bölümlerde yine izleyeceğiz.

Taraflar seçildi

Tahminim o ki; Luther'in geri döndüğünü duyunca sevinenler; onun adaleti sağlama yöntemlerini zaten benimsemiş olanlardır. Üçüncü sezon da bu anlayışın üzerine kurulu olarak başlıyor. Luther yine suçluları balkonlardan sarkıtıyor, kötülere şiddet uygulamaktan çekinmiyor. Artık adalet nedir sorusunun tek bir yanıtı var: Kötülerin öyle ya da böyle bedel ödemesi.

Yeni sezonun ilk bölümünden anlaşılan ise, bundan sonra gerilimin ibresi iyi-kötü katillerden ziyade iyi-kötü polislere doğru kayacak. Alışkın olduğumuz üzere Luther, yine kendi yöntemleriyle suçluları yakalayacak. Ancak yeni bölümle birlikte senaristlerin, işlenen suçlar ve suçluların psikolojisinden daha çok Luther'in tavırlarından rahatsız olan diğer polisler üzerinde kafa yorduğu ortaya çıkıyor. Senaryoya yeni giren karakterler de bunun açık göstergesi.

İlk iki sezonunun sonunda zeki polisimiz Luther sert yöntemlerle de olsa günün sonunda "**kötülere**" bedel ödettiği için hem senaryodaki ana karakterleri hem de izleyiciyi kendi tarafına çekmişti. Karakterlerin konumları belli olmuş kimin ikiyüzlü, kimin sadık, kimin korkak kimin cesur olduğunu anlamıştık. İyilik adına cinayet işleyen katil Alice ile suçluların yasaların açıklarından faydalanıp paçayı sıyırmasına müsaade etmemek için "**inisiyatif**" alan Luther bir yanda; sadece sadistik duygularını tatmin etmek isteyen ruh hastası suçlular ile

onları yakalamak için kuralların dışına çıkmayı asla göze alamayacak kariyer meraklısı polisler diğer yandaydı. Senaryoda asi polis şefine karşı durabilecek kayda değer kimsenin kalmamasından doğan boşluğu ise, üçüncü sezonla birlikte Luther'in peşine düşen ancak bu kez kendileri de pek kurallara riayet etmeyi düşünmeyen polislerimiz dolduracak gibi gözüküyor. Luther artık gizlice dinleniyor, izleniyor. Her hareketi kontrol altında...

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Biraz asilikten ne zarar gelir

Gökhan Erkuş 15.07.2013

Biraz asilikten ne zarar gelir Gece uykusunda pijama çekmecesini karıştıran bir arkadaşım vardı. Sabah uyandığında üst üste üç dört kat pijama giymiş hâlde bulurdu kendini. Sürekli ortarlardan kaybolan bir tip de olunca, "**Herhalde uykunda arabaya atladın tatile çıktın**" diye takıldım. Hepi topu bir pijama meselesiydi onunki ya, yine de korkutucuydu...

Bir de düşünün ki, sabah gözlerinizi otel odasında açılıyorsunuz. Yatağınızda güzel bir kadın... Ya da kapınızın önünde lüks bir spor araba... Gece ortaya çıkan ikinci kişiliğiniz; uyuşturucu satıcılarını dolandırmış, bırakıp giden sevgilinize inat uzun zamandır size ilgi duyan iş arkadaşınızı eve davet etmiş. O sizin gibi kibar değil, o sizin gibi kuralcı değil. Yalan söyleyebiliyor. Vicdanı yok. İçinden her geçeni ve hatta sizin içinizden geçen ama kendinize bile itiraf edemediklerinizi gerçekleştirecek kadar cesur, havalı. O sizin gibi "**beceriksiz**" değil. Tek sorun, onun yaptıklarının hesabını size soracaklar.

NBC'nin, felaket izlenme oranlarının ardından ancak iki bölüm dayanabildiği dizisi **Do No Harm**, ilk sezonunu tamamlamak adına ekranlara geri döndü. Amerikan izleyicisinin zevklerini çok da paylaşmayanlara yaz hediyesi, belki ikinci sezon için bir umut anlamını taşıyan 13 bölümden arta kalanlar için "**Dr. Jeckyll and Mr. Hyde**" uyarlaması eleştirileri çokça yapılabilir. Dizinin yaratıcısı **David Schulner**'in ilk bölümlerin sonrasına sakladığı bir sürprizi elbet vardır umudunun yanı sıra **Steven Pasquale**'in (**Dr. Jason Cole**) kişilik değiştirmedeki etkileyici oyunculuğu için izlenmeye değer **Do No Harm**'ın kilit noktasındaki kadın karakter ise eski eş Olivia (**Ruta Gedmintas**). Her gece ortaya çıkan asi karakterin yıkıcı bir aşkla peşine düştüğü Olivia'nın en büyük koruyucusu ise yine gündüz saatlerinin yıldız beyin cerrahı olan "**iyi**" karakter Dr. Jason Cole.

Çözüme giden yol

Dr. Jason işindeki başarısı nedeniyle birçok ayrıcalığa sahip. İsteddiği saatte işine gidebiliyor, nöbete kalmıyor. İyi para kazanıyor, güzel bir yaşamı var. Her gece saat 20:25'te açığa çıkan çoklu kişilik bozukluğunu da hastanedeki farmakolog arkadaşı Ruben'le (**Lin-Manuel Miranda**) birlikte geliştirdiği ilaçlarla baskılamayı başarıyor, asi yanı lan'ı engelleyebiliyor ancak onun istediği artık kesin çözümü bulmak. lan'ı tamamen yok edebilmenin yolu ise onu serbest bırakmaktan geçiyor. Yıllardır baskılanan, hayatı elinden alınan lan'ın intikam isteği dur durak bilmeyince Dr. Jason Cole, aslında bir gece önce öldüresiye dövdüğü insanların ameliyatına giriyor, kendini polisten kaçarken buluyor.

Maceralı hayatların, heyecanlı bir kurgu içinde izleyiciye sunulduğu *Do No Harm*'ı bir hastane dizisi olarak düşünmek hatalı olsa da, küçük çaplı vakaların çözüldüğünün de altını çizelim. Ve tabii ki başarılı cerrahımızı kıskanan meslektaşları, onu koruyan başkekim gibi yan karakterleri çoğunlukla beyaz önlükle görüyoruz. İlk bakışta gerilim, bilim-kurgu havası verse de hikâyenin mizahî yönünün zaman zaman ağır bastığını da belirtelim.

Tüm bunların ardından, reytingler açısından beklentilerin karşılanmamasını çoklu karakterlerin yer aldığı dizilerin son yıllarda Amerikan izleyicisinin önüne çok fazla sürülmesine bağlayarak; *Do No Harm*'ın izlenmeye değer bir yapım olduğunu söyleyebiliriz. Özellikle arka plana gizlenmiş sürpriz ayrıntıları keşfetmenin vereceği keyif, kendi içinizdeki asi ruhu serbest bırakmanız durumunda olabilecekleri hayal etmenin keyfiyle birleşince; **"Acaba biraz yaramazlık yapmanın vakti geldi mi"** diye düşünebilirsiniz.

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Polisiye, Meksika sınırını aştı

Gökhan Erkuş 22.07.2013

 Polisiye, Meksika sınırını aştı Paris'te seyyar bir sirk. Her şey çok renkli; sihirbazlar, cambazlar... Ve tabii insanoğlunun en eski arzusunu, geleceği bilme isteğini tatmin etmek için yeteneklerini sergileyen falcılar. Çocukların şaşkınlık dolu çılgınlıkları, onlarla birlikte kendileri de eğlenen ebeveynlerinin mutlu kahkahalarına karışıyor. Paris'in ortasındaki bu curcuna sırasında; renkli dünyanın arkasında bıraktığı çöpleri, yere atılmış biletleri, boş şişeleri toplayan çolak adamı ise kimsenin gözü görmüyor. Yaşamın doğal döngüsüne kapılınca gözden yitirdiğimiz insanlardan biri o. İpteki cambaza baktığımız sırada, ne yaptığını hiç merak etmediklerimizden. O işini yaptığı sürece çöpler birikmeyecek, çöpler birikmedikçe kimse çöpleri toplayan adamı merak etmeyecek.

NBC'nin yeni dizisi **Crossing Lines**'ın başkarakteri Carl Hickman'ın (**William Fichtner**) çok da orijinal bir fikrin ürünü olduğunu söyleyemeyiz. En nihayetinde, gözden düşmüş uyuşturucu bağımlısı polis karakteri, bu tür yapımların en temel klişelerinden biri. Hele ki William Fichtner'in *Prison Break* dizisinde yine benzer karakteri canlandırıldığını düşünürsek. Tabii ki, bu karaktere senaryoda yer verebilmek için, ona vazgeçilmez bir yetenek de sunmak gerekmiş. Seyyar sirkimizin karavanlarından birine saklanmış Hickman'ı deliğinden çıkarmak için çaba sarfeden polis şefi Louis Daniel'in (**Marc Lavoine**) çabalarının arkasındaki motivasyon unsuru ise bir başka klişe, **"geleceği görebilme"** isteği. Tabii ki Daniel'in istediği şey, üç vakte kadar kiminle tanışacağını bilmek değil. Hickman, gözden kaçan ayrıntıları biraraya getirerek suçluların bir adım sonra ne yapacağını öngörebilmesi sayesinde aranan adam oluyor.

Nazlanarak da olsa tekrar suçluların peşine düşen Hickman'la çalışacak bir de ekibimiz var. Bir dizüstü bilgisayarla istediği an her türlü bilgiye ulaşabilen dâhi çocuk, dövüş ve silah ustası agresif delikanlı, çekiciliğiyle herkesi ikna edebilen zarif kadın... Böyle olunca, *Crossing Lines*'ın polisiye kültürüne getirdiği herhangi bir yenilik olmadığını düşünebiliriz. Ancak, işte bu noktada alışageldiğimiz mekânların, kurguların dışına çıkıyoruz. Ekibimizin seri katillerin peşine düştüğü yerler ne New York'un arka sokakları, ne de Miami

sahilleri. Amerikan, Fransız ve Alman ortak yapımı *Crossing Lines*, arka plandaki “mekân”larıyla sınırları aşıyor. Düzenle yaşadıkları uyum sorunlarını ortak çalışma konusunda da sürdüren ekibimiz, suçluların peşine; Paris’te, Berlin’de, Prag’da düşüyor. Onların sorumluluk alanının sınırı yok.

Senaristlerin, bu ekibi izleyicinin mantığına oturtma çözümü ise **Donald Sutherland**’in canlandırdığı Michel Dorn olmuş. Dorn, Uluslararası Ceza Mahkemesi’nin hâkimlerinden biri. Ekibin faaliyetlerini yasal çerçeveye sokuyor. Tabii ki hesap verdiği üstleri var ama o “**tamam**” dediğinde, ekibimiz helikoptere atlayıp ülke ülke suçlu avına çıkabiliyor. Bize de, Amerikan hegemonyasındaki dizi kültüründe pek sık göremeyeceğimiz sokaklarda gezme, dünya üzerinde İngilizce dışında bir dilin de olduğunu hatırlamanın keyfi kalıyor.

Yeni dünya düzeni

Suçluların Meksika sınırını geçtiği anda özgürlüğe kavuştuğunu, tüm günahlarından arındığını sanarak büyüyen bir neslin ferdi olarak *Crossing Lines*’ta dikkat çeken şeyin; ABD’li senaristlerin zihniyetindeki değişime işaret etmesi olduğunu söyleyebilirim. Yeni sezonda *NBC* ekranlarının başına oturan ABD izleyicisi; yalnızca kendi ülkelerinde hukukun işlediği, Fransız polisinin tek işlevinin yol kapatıp araba kontrolü yapmak olduğu, Almanya’daki özel harekât timlerinin CIA’den emir gelince silah kuşandığı sanısından kurtulur mu bilinmez ama Avrupalı izleyiciler için biraz olsun kendilerini anlatan bir dünyaya girmek çok keyifli olacaktır.

Sonuç olarak; kurgusal ürünlerde “**yeni fikir**” arayanlara “**küreselleşmeyi**” sunan *Crossing Lines*’ı izlerken, artık sınırların kalktığı, ülkeler arası geçişin bilet parasına baktığı dünyamızda suçluların elde ettiği avantajın “**korkutucu**” yanıyla yüzleşirken, etrafınızda çöplerin olmadığını düşünüp “**Acaba bunları kim topluyor**” diyebilirsiniz. Belki de, bizler ipteki cambazı izlerken birileri bizim için hayatını tehlikeye atıyor olabilir. Kimbilir belki en yakın dostumuz, iş arkadaşımız, komşumuz, belki de sevgilimiz ya da aynı yuvayı paylaştığımız eşimiz...

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dostum ol bana yeter: Polisiyeye kadın eli değerse

Gökhan Erkuş 29.07.2013

Dostum ol bana yeter: Polisiyeye kadın eli değerse Arkadaşlardan, eşten dosttan bahsedilirken en sık kullanılan cümleler yakındır; “**Birbirimize çok benziyoruz, aynı şeylerden zevk alıyor, aynı şeylere gülüyoruz**”... Çoğumuz, bizim gibi düşünen, bizim gibi yaşayanları çevremizde bulundurmanın yarattığı kolaylığı severiz. Sinemaya mı gidilecek, arkadaş grubunun ortak zevklere sahip olması film seçimini kolaylaştırır. Sürekli gittiğimiz lokantadaki yemeklerin tadı, kafenin tarzı kuvvetle muhtemel ki arkadaşlarımıza da çok uzak değildir. Sosyal farklılıkların henüz sindirilmediği, kişiliklerin ve zevklerin şekillenmediği yaşlardan tek tip üniformalı okul arkadaşlıkları bir yana, yaşamımızın büyük bölümündeki ilişkileri “**ortak noktaların**” çokluğuna göre belirleriz. Aynı takımı tuttuğumuz arkadaşlarımızla maça gideriz, aynı meslek grubundan olanlarla yemeğe çıkarız genellikle.

İşte bu yaklaşımla neler kaybedebileceğimizi, Çin asıllı Amerikalı yazar **Tess Gerritsen**’in sekiz kitaplık **Rizzoli & Isles** serisinden aynı isimle televizyona uyarlanan *TNT*’nin polisiye dizisinde karşımıza çıkan başkarakterler

Detektif Jane Rizzoli (**Angie Harmon**) ve Dr. Maura Isles (**Sasha Alexander**) hatırlatabilir bizlere. Detektif Jane Rizzoli buğulu ses tonu, estetik ve zarif yapısına rağmen erkeksi kişiliğiyle, atletik hareketleriyle Boston'daki kötü adamların korkulu rüyası hâline gelirken; yalnızca ünlü tasarımcıların elinden çıkmış kıyafetler giyen Dr. Maura Isles'in topuklu ayakkabılarıyla onu takip edemeyeceği maceraların içine dalıyor. Lüks villalarda, özel okullarda büyüyen Dr. Isles, ortalama insanlarla iletişim kurma yeteneğini kaybedince kendisini dinlemeye tahammül edebilen son arkadaşları, adli tıp morgundaki otopsi bekleyen cesetlerin anlattıklarını güzel detektifimize aktardıkça cinayetler bir bir çözülmeye başlıyor. Farklılıklarına rağmen, dostluklarına büyük özen gösteren ikili, el ele verince birbirlerinin eksiklerini tamamlayarak her zorluğun üstesinden gelebiliyorlar. Cinayet vakalarının çözüme ulaştırılması bir yana, Detektif Rizzoli'nin sert yaratılışının özel hayatında ördüğü duvarlar, Dr. Isles'in kadınsılığıyla aşıyor; Dr. Isles'in ortalama yaşamdan kopup tökezlediği anlarda elinden tutan isim de yine en yakın dostu, Detektif Rizzoli oluyor.

Kaldıkları yerden devam

Dördüncü sezonuyla haziran sonunda ekranlara dönen *Rizzoli & Isles*'in yeni bölümlerinde de, zıt karakterli ancak işlerinin ehli ikimiz birbirinden çetrefilli suç dosyalarının içine gözü kara biçimde dalmaya devam ediyorlar. Her ne kadar iki ana karakterin çok ön plana çıktığını ve senaryoyu neredeyse tamamen doldurduğunu söylemek mümkün olsa da, Boston'ın suç dünyasını arkasına alan dizide aile ilişkilerini, sıcak iş arkadaşlıklarını canlı tutan yardımcı karakterler Frankie Rizzoli Jr. (**Jordan Bridges**), Dedektif Barry Frost (**Lee Thompson Young**), Dedektif Vince Korsak (**Bruce McGill**), Angela Rizzoli de (**Lorraine Bracco**) sürükleyici maceralarda zaman zaman kilit roller üstlenebiliyor. Bütün bunlara Dr. Maura Isles'in başına suç çetelerinin içindeki babası tarafından "**korunup kollandığını**" da ekleyince, heyecan oldukça artıyor.

Roman uyarlaması olması nedeniyle *Rizzoli & Isles*'in sağlam bir alt yapı üzerinde seyretmesi, ince düşünülmüş karakterlere sahip olması şaşırtıcı değil ancak, her bölüme ortalama Amerikan polisyelerinin dışına çıkabilen vakalar ekleyebilen senaristlerin de hakkını yememek gerek. Tüm bunların yanı sıra, başladığı dizilerin en iyimser bir bakışla ilk sezonu tamamladıktan sonra yarım yamalak bir sonla yayından kaldırılmasından bıkmış dizi izleyicilerini, Amerikan seyircisinin bu kez üzmediğini söyleyebiliriz. Dördüncü sezonuyla devam eden dizinin reytingleri hâlâ *TNT* yöneticilerini memnun edecek düzeyde görünüyor. Eğer yakın zamanda ayrılmayacağınızı bilerek, kendinizden bir şeyler bulabileceğiniz kurgu karakterlerle bağ kurmayı özlediyseniz, *Rizzoli & Isles*'da size uygun bir şey mutlaka var.

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Burada hiç kimse masum değil

Gökhan Erkuş 05.08.2013

 Burada hiç kimse masum değil Özgürlük. Bu kavramın anlamı hukuk sistemi içindeki tüm unsurlara; kanun yapıcılar, hâkimler, savcılar, avukatlar, tanıklar ve tabii ki sanıklara başka başka anlamlar ifade ediyor. Düzenin devamlılığını tasarlayan kanun yapıcılar ve sistemi işleten hâkimler için en olmazsa olmaz dediğimiz "**özgür karar verebilme**" gücü, sanıklar üzerindeki en büyük yaptırımın da bir diğer yönü aslında: Özgürlüğün elinden alınması, demir parmaklıklar...

Hukuk sisteminin özgür kalmak ve kalmamak arasındaki sınırını esneten oyuncularını ise avukatlar. Sanığın özgürlüğü; adil bir hukuk sistemi, bağımsız hâkimler kadar, belki de daha fazlasıyla, avukatının yeteneğine bağlı olunca, “**Beceriksiz avukatların temsil ettiği masum biri mi, en iyi avukatları tutmuş suçlu biri mi özgürlüğe daha yakın olur**” sorusunun yanıtı belirsizleşiyor. Bu sorunun yanıtının arandığı *USA Network* ekranlarındaki **Suits** ise; zaten filmler ve diziler sayesinde aşına olduğumuz Amerikan hukuk sistemi üzerinden, tüm bu unsurlara yeni bir tür oyuncuyu ekliyor: **Sahtekârlar**.

Bunun neresi yeni dersiniz, *Suits*’in “**sahtekâr**” karakteri Mike Ross (**Patrick J. Adams**) sanık sandalyesinde değil. O, hukuk fakültesine gitmemiş bir “**avukat**”. Diploması sahte, geçmişi sahte, üzerindeki takım elbisesi dahi uyuşturucu satıcısı arkadaşının dolabından. Kendisini yetiştiren büyükannesine bakmak için eğitimini yarıda kestiğinde, olağanüstü zekâsını paraya çevirmenin yolunu başkaları adına hukuk sınavlarına girmekte bulmuş Mike Ross. Yerine sınava girdiği hâkim, savcı, avukat adaylarından tek bir konuda geri kalıyor; okul parası. Ancak, insanoğlunun kurduğu hukuk sisteminin ulaşmakta zorlandığı adalet, ilahi olarak bir gün onun omzuna konuyor ve New York’un gözde avukatlarından Harvey Specter (**Gabriel Macht**) ile yolları kesişiyor. Uyuşturucu satıcısı arkadaşının peşindeki kötü adamlardan kaçan Mike Ross, Harvey’nin bürosuna dalıyor ve tabii ki inanılmaz hukuk bilgisi, hiçbir şeyi unutmayan hafızası, sıradışı zekâsıyla New York’un en tanınmış avukatını kısa sürede etkiliyor. Kendisi de kuralların dışına çıkmaya meyilli olan gözde avukatımız, Mike gibi bir asistanın ne kadar işine yarayacağını kestirince, yalnızca Harvard mezunlarının işe alındığı firmasının kurallarını “**sahtekârlıkla**” biraz esnetiyor. İşte, *Suits*’in, New York hukuk dünyasının tozunu attıracak ikilisi böyle sahneye giriyor.

Adalet olan inancının kendisini zayıf göstermesinden korktuğu için yalnızca kazanmayı düşünen duygusuz avukat imajı çizen Harvey, sahtekârlıkla da olsa elde ettiği ikinci şansı diğer insanlara da sağlamaya çalışan Mike sayesinde büyük şirket davalarından kafasını kaldırıp kendi deyimiyle “**ününü lekelememesi için**” adını gizleyerek, güçlünün ezdiği “**masumların**” yanında yer almaya başlıyor.

Sıradışı ikilinin; **Sherlock**’un modern hâli **Dr. House**’u hatırlatırcasına her vakadan zaferle çıktığı bölümler boyunca senaryoyu şenlendiren yan karakterlere de hayran olmamak elde değil. Amacı adaletin sağlamasından çok rakiplerine üstün gelmek olan, biraz da itici denebilecek firmanın büyük ortağı Jessica Pearson (**Gina Torres**) bir yana, güzelliği ve zekâsıyla gerçek olamayacak kadar etkileyici karakterimiz Harvey’nin sekreteri Donna Paulsen’i oynayan **Sarah Rafferty**’i, yayındaki üçüncü sezonu sonunda devam etmemesi muhtemel dizinin ardından başka birçok yapımda göreceğimiz ve görmek isteyeceğimiz kesin. Ve tabii ki, takım elbiselerin üniforma gibi her karaktere giydirildiği bir ortamda bolca bulunan hırslı, kıskanç “**iş arkadaşlarının**” başını **Rick Hoffman**’ın canlandırdığı Louis Litt’in çektiğini de belirtelim.

Kahraman, anti-kahraman...

İyilik adına savaşanların dünyayı kurtardıktan sonra, karşıdan karşıya geçen yaşlı insanların elini tutması gerektiğini düşünenlerden iseniz, harika müziklerine karşın *Suits*’i izleyerek zaman kaybetmeyin derim, ancak bu diziyi severek izleyenlerin bir gün başları belaya girerse yanlarında beceriksiz bir avukattan ziyade zeki bir sahtekârı görmek isteyeceğine eminim.

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Size dokunmayan yılan bin yaşasın

Gökhan Erkuş 19.08.2013

Size dokunmayan yılan bin yaşasın Arabanızla gidiyorsunuz. Trafik sıkışık. Belki aceleniz var, belki de sigaranızı yaktınız radyodaki şarkıya eşlik ederek avareliğin tadını çıkarıyorsunuz. İleride polis ışıkları. Belli ki trafik bundan dolayı tıkalı; kaza olmuş. Yaklaştıkça, aslında yolu tıkayanın kaza değil, geçenlerin merak içinde olay yerini biraz olsun görebilmek için frene hafifçe dokunmaktan kendini alamaması olduğunu anlıyorsunuz. İnsanlar ne görmeyi bekliyor, neden bunu yapıyor? Nasıl bir ruh hâlidir bu...

Channel 4'ün ağustos ayına sakladığı dört bölümlük mini dizisi **Southcliffe** ismini, hikâyenin geçtiği kurgusal İngiliz taşra kasabasından alıyor. Tek katlı evlerden ibaret, kendi hâlinde insanların yaşadığı küçük bir yer Southcliffe. Herkes birbirini tanıyor. Gündüz çalışıp akşam pub'da buluşan kasaba halkının her birinin ayrı bir hikâyesi, ayrı planı var. Bir market, bir küçük klinik, bir restoran ve ufak tefek birkaç dükkândan oluşan bu kasabadan çıkış yolunu bulanlar çoktan gitmiş zaten, kalanların kaçış planları ise çeşit çeşit. Gençler üniversiteye gitmeyi, aldatan eş sevgilisiyle dünya seyahatine çıkmayı, aldatılan eş boşanıp büyük şehre taşınmayı planlıyor. Kasaba halkının en büyük mutluluk kaynağı, kasabadan taşındıkları o günü hayal etmek. İçlerinden yalnızca biri, Stephen Norton (**Sean Harris**) sahip olduklarını kabullenmiş görünüyor. Daha fazlasını ister bir hâli yok. Sadece "**yaşıyor**" ve yatalak annesiyle ilgileniyor. Onu, içine kapanmış hâlde kimseye selam vermeden sessizce yol kenarında yürürken görenler ise bir gün onun gibi olmaktan korkuyor. Hâlâ hayal kurabilen kimse onun yerinde olmak istemiyor.

Ve "**o**" gün, Norton elindeki tüfekte sokağa çıkıyor, insanları vurmaya başlıyor. Bahçesinde çiçeklerini sulayan yaşlı komşusunu, çocuğunu okula götürən anneyi... Bir günde 15 kişi. Kimse ne olduğunu anlamadan 15 kişiyi öldürüyor ve sonra intihar ediyor. Tabii ki bir anda her şey değişiyor. Televizyoncular, gazeteciler, polis Southcliffe'e akın ediyor. Yaşananları duyanların ilk tepkisi "**neden**" diye sormak oluyor. Stephen'a o güne kadar hiç "**nasılsın**" diye sormamış olanlar, bunu "**neden**" yaptığını anlamak istiyor.

Gün karardıktan sonra ise soruların yerini kaybedilenler için duyulan üzüntü alıyor Southcliffe'te. Yakınlarını bir daha göremeyecek olanların içi yanıyor, diğerleri ise ne kadar üzgün görünseler de, ölenlerden ya da sevdiklerini kaybedenlerden olmadıkları için şükrediyorlar. Acı çekenleri gördükçe, onların yerinde olmamanın mutluluğunu yaşıyorlar. Önceleri, umutsuz Stephen'ı gördüklerinde hissettiklerine benzer bir duygu kaplıyor içlerini. Tıpkı, yol kenarında kaza yapmış aracı görenlerin hissettiği mutluluk gibi. O araba sizinki de olabilirdi, ama değil...

Kasvetli, karanlık ve yağmurlu Southcliffe'in yerlileri kadar; kasabaya gelen gazeteciler de Stephen Norton'ın bir anda neden "**seri cinayetler işleyen bir katile**" dönüştüğünü anlamak istiyor. Ancak **Rory Kinnear**'ın canlandırdığı David Whitehead isimli gazeteci dışında kimsenin hiçbir fikri yok. Whitehead'in farkı ise, onun da bir zamanlar Southcliffe'te büyümüş olması. O, kaçmayı başaranlardan. Kaçtıktan sonra yeni bir hayat kurabilenlerden. Bir iş kazasında babasını kaybedince terk etmiş kasabayı, yeni bir hayat kurmayı başarmış. Geri dönmeyi hiç istemese de, Stephen'ın yaşadıklarının peşine düşüyor ve bu arayışın içinde kendi geçmişini buluyor. Stephen'la tek farkının, yol kenarında acı çekerken kendisini umursamayanlardan kaçmak olduğunu anlaması ise uzun sürmüyor.

YORUCU VE KASVETLİ

Southcliffe, bir İngiliz yapımından beklendiği üzere “**yorucu**” bir mini dizi. Senaryosu bir yana; zaman atlamalarındaki karışıklık, karanlık arka plan ve çokça ağlayan insan sahnesi nedeniyle *Southcliffe*’i izlerken yüreğinizin sıkışacağı kesin. Yine de eğer sonuna kadar dayanabilirseniz, izledikten sonra etrafınızdaki insanların üzüntülerini, sorunlarını daha ciddiye almak isteyeceksiniz. Zarar görenin kendiniz olmadığı sürece susmanın, “**kurtuluş**” olup olmadığını sorgulayacaksınız. Kötü bir durumla karşılaştığınızda ise; eşini kaybetmiş bir adamın “**Akşam kediye kim besleyecek**” sözünü anımsayabilir, yaşamın devam ettiğine ve bu dünyada yalnız olmadığınıza tekrar inanabilirsiniz.

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Köşeye sıkıştığında her kedi tırmalar

Gökhan Erkuş 26.08.2013

 Köşeye sıkıştığında her kedi tırmalar Kim iyi, kim kötü? Bunun sınırlarını çizen ne? Suçluyla masum nasıl ayırt edilir? Çoğumuz için bunların yanıtları açık. Televizyonda, gazetelerde gördüğümüz o katiller, hırsızlar gerçekten kötü ruha sahip suçlular ve bize çok uzaklar. Haberlerde gördüğümüz zamanlar dışında hiç karşılaşmadığımız, hep başka yerlerde yaşayan, farklı yemekler yiyen, anlamadığımız bir dil konuşan, bizden olmayan canlılar. Bizler iyi insanlarız, kimseyi incitmeyiz!

AMC’nin ağustos ayıyla birlikte pazartesi günleri yayına soktuğu, aynı isimli İngiliz mini dizisinin uzun soluklu Amerikan versiyonu olan **Low Winter Sun**; Cinayet Masası Dedektifi Frank Agnew’in (**Mark Strong**), “**Ben kötü biri değilim**” sözleriyle başlıyor. Dedektif Agnew, kendini “**iyilerden**” biri olarak tanımlıyor. Çevresindekiler de öyle. Ömrünü katilleri yakalamakla harcamış, suça bulaşmamış, sevilen bir polis Agnew. Amirleri ona güveniyor. İş arkadaşları saygı duyuyor...

Bir sonraki sahnede ise Agnew’ü bir adamı, kapanmış bir restoranın arkasında başını lavaboya sokarak boğarken görüyoruz. Vahşice, soğukkanlılıkla öldürülen adam da bir polis. Amerikan dizilerinin bilindik “**kirli polis**”lerinden. Uyuşturucu satıcılarından para alıp onları koruyan, dahası yoluna çıkanları öldürmekten çekinmeyen bir polis. Kendini “**iyi insan**” olarak tanımlayan Agnew’ün bu nedenle bir an olsun tereddüdünü görmüyoruz. Kötülüğü önlemek için, kötünün yöntemini bir kez olsun kullanmaktan çekinmiyor. Yıllarca cinayet vakalarını çözerken edindiği deneyimleri de, kendi işlediği cinayeti örtbas etmek için kullanmaya çalışıyor. Ancak, “**iyi**” insan Agnew’ü bu şekilde adaleti sağlamaya itecek kendince nedenleri olsa da, açılan soruşturma o “**haklı**” sebeplerin aslında pek de “**haklı**” olmayabileceğini ortaya çıkarıyor. Artık Agnew, kendisinin işlediği cinayet davasını aynı zamanda polis olarak üstlenmiş bir şekilde “**katilin**” peşine düşüyor. Suçluyu arıyor. Kötüyü, iyiden ayırt etmeye çalışırken, o güne kadar psikolojilerini anlamaya, kendini onların yerine koymaya çalıştığı katillerden biri olarak dünyaya bakmaya başlıyor...

Ancak zamanla, katillerin hatalarını yakalamakla hayatını geçirmiş Agnew’ün polis olarak sahip olduğu yeteneği, bir katil olarak çok da başarılı biçimde kullanamadığını görüyoruz. Dikkatli ve hiçbir ayrıntıyı gözden kaçırmayan Agnew, açılan soruşturmanın ilerlemesiyle birlikte, arkada sayısız amatörce izler bıraktığının farkına

varıyor. Tabii ki, her Amerikan dizisinde olduğu gibi soruşturmayı yürütmek üzere “İçişleri’nden gelen” Simon Boyd (**David Costabile**): duygusuz, kurallara bağlı sert mizaçlı biri. Onun herkese şüpheyile yaklaşan mesafeli tavrı, izleyiciyi Agnew’le bağ kurmaya iterken ortaya çıkan her yeni bulgu, kimin “iyi” kimin “kötü” olduğuna dair düşüncüyü sürekli değiştiriyor.

TAM ZAMANINDA...

Kötülerin katili Dexter’ı sevenlerin, *Breaking Bad*’in bitmesine üzülenlerin içini rahatlatcak *Low Winter Sun*, “iyi” polis “kötü” polis kavramlarının, azılı suçlu, masum vatandaş karakterlerinin net biçimde ayrılmasına karşı çıkan bir fikrin ürünü. **Ernest R. Dickers**’ın yönettiği, her saniyesi özenle çekilmiş ve özellikle **Mark Strong**’un saygı uyandıran oyunculuğuyla öne çıkan dizinin müzikleri de izleyiciyi Amerikan suç dünyasının içine çekmekte son derece başarılı. Çeşitlendirilmiş, bol sayıdaki karakterler ilerleyen bölümlerde, yaratıcı senaristler **Simon Donald** ve **Chris Mundy**’nin konu sıkıntısı çekmeyeceğinin işaretini verse de, yüksek bütçeli yapımın merkezinde suçlu psikolojisine dayanan bir kurgu ve Mark Strong’un oyunculuk yeteneğinin olacağı aşikâr.

Üçüncü bölümü gazetenin baskıya girdiği saatlerde yayınlanacak olan dizinin ilk iki bölümünü izleyince, yabancı dizi kulislerinde dönen “**Breaking Bad**’in yerini alır” yorumlarının, özgün bir esere yapılmış bir haksızlık olduğunu düşünmeniz oldukça muhtemel. Sonuç olarak henüz yolun başındaki *Low Winter Sun*; sıradan yaşamları içinde inisiyatif almak zorunda kalmayanların, test edilmemiş ruhların ne kadar “dürüst” ve “iyi” olduğunu sorgulayan başarılı bir dizi.

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yan daire neden bu kadar sessiz

Gökhan Erkuş 02.09.2013

 Yan daire neden bu kadar sessiz İşten, okuldan çıktınız. Belki bir yerlerde yemek yiyeceksiniz, belki arkadaşlarınızla buluşacaksınız. Ama gece ne kadar uzun sürerse sürsün, dışarıdaki hayat ne kadar çekici olursa olsun günün sonunda gideceğiniz yer eviniz. Yani çoğumuz için bir apartman dairesi. Eğer büyük şehirde yaşıyorsanız, apartman yaşamından kaçmamız mümkün değil. Binaya her girdiğinizde perdenin veya kapı deliğinin arkasında beliren meraklı yaşlı komşunun silueti, muhtemelen albaylıktan emekli olduktan sonra hükmetme güdülerini dizginleyememiş yönetici, gürültüsünden sürekli şikâyet edilen öğrenciler ya da kavgacı yeni evli çift gibi apartman sakinleri etrafımızda dönen yaşamın birer parçası olmuştur illaki. Bilgisayar oyunları ve internetin yaygın olmadığı dönemlerde çocukluklarını geçirenler de muhakkak ki “**topunuzu keserim**” diye kovalanmıştır apartman bahçesinden. Pekiyi, ya hiç farkına varmadığımız komşularımız?

BBC’nin dört bölümlük mini dizisi *What Remains*’in geçtiği Londra’nın Coulthard Sokağı’ndaki apartmanda komşuluk ilişkileri çok da ilgi çekici değil. Kasvetli ve eski binada çeşit çeşit insan yaşıyor. Merdivende karşılaştıkları zamanlar haricinde; giriş katındaki emekli matematik öğretmeni Joe Sellers’ı (**David Bamber**) saymazsak, kimse kimsenin ne yaptığıyla pek ilgilenmiyor. İngiliz durağanlığı içinde günler gelip geçiyor.

Taa ki, bebek bekleyen Michael Jenson (**Russel Tovey**) ve Vidya Khan (**Amber Rose Revah**) çifti binaya taşınana kadar. Taşındıkları gün üst kattan su sızıntısı olduğunu fark eden çift, yıllardır boş olduğu söylenen

daireye, kapıyı zorlayarak giriyor. Karşılaştıkları ise su sızıntısından fazlası oluyor...

Londra'nın Coulthart Sokağı'ndaki dört katlı eski binada; yıllardır kullanılmayan dairede Melissa Young'ın (**Jessica Gunning**) çürümüş bedeninden geri kalanların bulunmasıyla başlıyor *What Remains*. Ortadan kaybolunca taşındı sanılan genç kadının yokluğunu hiç kimse farketmemiş. Geride pek bir şey bırakmadan giden Melissa'nın ölümünü incelemek ise, emekli olmadan önceki son iş gününü geçiren Dedektif Len Harper'a (**David Threlfal**) düşüyor.

Komşularının asosyal olduğunu söylediği Melissa'nın cesedi, cinayete dair hiçbir ipucu vermiyor. Melissa'nın arkadaşlarına, ne yaptığına dair de bir iz bulamıyor Dedektif Harper. Polislikteki son günü de olsa, sıradan bir ölüm dosyası olarak vakayı kapatmak istemeyen Harper'ın aklındaki çözilemeyen soru ise, geride hiçbir iz bırakmadan yaşamının ne kadar mümkün olabildiği. Asosyal olan, insanlardan uzak durmayı tercih eden birinin bile en azından bir arkadaşı olmaz mı? Genç bir kadının öldüğünün, süregiden yaşamdan çıktığının kimse farkına varmaz mı? En kötüsü, yıllarca hizmet ettiği toplum, emekli olup gittikten sonra acaba onu da unutur mu? Emekli olsa da, Dedektif Harper, bu gizemli yokoluşun peşine düşüyor. Cinayet soruşturmalarıyla geçirdiği yıllar içinde her şeyin birbirine bağlı olduğuna inanarak yaşamış bir adam olan Harper, komşuları daha yakından incelemeye başlıyor...

İNGİLİZ STİLİ POLİSİYE

Yayınlandığı 25 Ağustos tarihinde İngiltere'deki her beş izleyiciden birini ekran başına çekmeyi başaran *What Remains*, yarattığı gizem atmosferiyle oldukça beğenildi. Yazarı **Tony Basgallop** ve yönetmeni **Cocky Giedroyc** başta olmak üzere İngiliz basınından çokça övgü alan diziyi ***The Daily Telegraph***, **Ben Lawrence**'ın kaleminden, "...geleneksel 'katil kim' kurgusunun sanatsal yorumu" olarak tanıttı. Lawrence'ın ayrıca "**Kişelerin hikâyesinin bütünündeki gizemi bozmaması ve kurgudaki sağlamlığı etkilememesiyle**" öne çıkardığı *What Remains*, yine İngiltere'nin önde gelen gazetelerinden ***The Independent***'ta "**İngiliz polisiye dramalarının en ürkütücülerinden biri**" olarak duyuruldu. Gazetede, **Arifa Akbar** imzasıyla yer alan yorumda dizinin, "**Tek bir apartman ve yalnızca komşular etrafında dönen basit bir kurgunun insan doğasının karmaşık yapısını yansıtmadaki başarısına**" vurgu yapıldı.

Sonuç olarak; *BBC* kalitesini her sahnede hissettiren *What Remains*'i izleyen diziseverlerin, eylül boyunca dizinin yayınlanacağı pazar gecelerini heyecanla ve ürperti içinde bekleyeceği kesin.

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Artık ölümün bile çaresi var

Gökhan Erkuş 09.09.2013

 Artık ölümün bile çaresi var En sevimsiz sözcüklerden biridir "**keşke**". Pişmanlık doludur. Mutsuzluk doludur. Keşke denecek noktaya gelindiye, artık yapacak bir şey yok demektir. Olan olmuş, biten bitmiştir. Artık "**şunu da yapsam belki düzelir**" sınırı geçilmiş, "**keşke yapmasaydım, keşke söylemeseydim**" noktasına gelinmiştir. "**Keşke**" artık sonuçların kesinleştiğini ve bu sonuçlara katlanma zamanının geldiğini anlatır, bedel ödemenin sözcüğüdür o: Keşke sınava daha önce çalışsaydım, keşke sevdiklerimin kalbini kırmasaydım, keşke o işten ayrılmıyaydım...

Syfy'ın, bilimkurgu dizilerine kıran girdiği bu günlerde ekranlarına taşıdığı **Rewind**, “**keşke**”nin anlamını değiştiriyor. Artık her şeyin çaresi var. Yaşanan bütün kötü günler yeni baştan yazılabilir. Olmuşlar olmamış kılınabilir.

Tahmin edeceğiniz üzere, eylül ayında gösterime giren dizi, “**zaman yolculuğunu**” konu ediniyor. Bilimkurgu kültürünün en klişe konularından birini ele alma cesaretini gösteren *Rewind*, New York'ta patlayan nükleer bir bombayla başlıyor. Belli ki, senaristler Amerikan seyircisinin en büyük kâbusu nedir sorusu üzerinde fazla düşünmemiş. Klişelerin dışına çıkmak ya da bizi ancak yine biz alt edebiliriz mesajı vermek adına, bu kez yaşananların arkasından üçüncü dünya ülkelerinin yaşama saygı duymayan teröristleri değil Nobel ödüllü ABD'li bir bilimadamı çıkıyor. Neden bunu yaptığını kimse anlamıyor. Adamın tek söylediği ölmüş karısının geri getirilmesi gerektiği. Tabii ki istediği gerçekleşmeyince, bombayı durduracak şifreyi de söylemiyor. Bir anda dokuz milyon insan yaşamını yitiriyor.

İlk sahnede olan olunca, artık bunu nasıl “**olmadı**” yaparız diyen ABD hükümetine düşüyor iş. Tabii ki gizli bir yerde, olağandışı bir enerji noktası keşfediliyor. Burası geçmişe açılan bir kapı. Rastgele zamanlar arasında atlama yapıyor. Deney için öte yana gönderilen kedilerden bir daha haber alınamıyor. İşte bu noktada geçmişe değiştirmek adına hayatını tehlikeye atacak kahramanlara, her şeyi bilen bilimadamlarına ihtiyaç ortaya çıkıyor. Dizimizin ana kahramanı Henry Knox (**Shane McRae**), tam da hükümetin aradığı adam. Patlamada ölen karısıyla arasındaki sorunları çözememiş olmanın pişmanlığını yaşıyor. Bir şans için her şeyi yapmaya hazır. Çılgın Knox'a bu fırsatın verilmesiyle Dr. Lyndsay Bryce'in (**Jennifer Ferrin**) yürüttüğü geçmişe değiştirme projesiyle tanışıyoruz. Sinek kadar kameralarıyla geçmişten günümüze görüntü ve ses gönderebilen eski NASA dâhisi, yüzyıl önceki şehir planlarını bile ezbere bilen tuhaf tarihçi ve her koşulda hayatını Knox için ortaya koymaya hazır ikinci adamdan oluşan ekibimizi hükümet adına orada bulunan üniformalı üst düzey subayımız kontrol ediyor. *Battlestar Galactica*'dan tanıdığımız **Matthew Bennett**'in canlandırdığı John Malcolm karakteri yine bir cylon kadar gizemli, duygusuz ve tekinsiz.

NE VARSA ESKİLERDE VAR

İzleyiciden beklediği ancak hak etmediği ilgiyi görmeyen *Rewind*'ın yayın hayatına dair geleceği belirsiz olsa da, bilimkurgu yokluğunda vakit geçirmek isteyenlerin belki de hoşlarına gidecek tek şey, senaristlerin boylarını aşan suda yüzmek gibi bir derdinin olmaması. Örneğin, zaman yolculuğunu konu edinen bütün kurguların en temel problemi olan, geçmişte yapılan bir değişikliğin bugüne etkisinin ne olacağının kestirilememesine çözümü çok basit. Dâhi adam bir makine yapmış; sen soruyorsun, o söylüyor. İş böyle olunca, izleyiciye kafasını yormak değil, bu Amerikalılar her şeyi yapar demek düşüyor. Yine de, sadece vakit geçirmek için de olsa, *Rewind*'ın karşısına oturacak bilimkurguseverler, illa ki *Geleceğe Dönüş*'ün çılgın doktoru Emmett Brown'un bir köşeden fırlamasını ve “**Marty ona dokunma, zaman paradoksuna yol açacak**” diye bağırmasını isteyecektir.

Sonuç olarak, bilimkurgu düşünleri için yokluk döneminde izlenecek yeni bir dizi *Rewind*. Yine de bu kadar yolun başında eleştirmek için erken olduğunu unutmayıp; senaristlerin ilk bölümü, “**Karakterlerimizi tanıttık, kurguyu öyle ya da böyle bir mantığa oturttuk**” diyerek geçtikten sonra, her bölümde ayrı bir tarihsel dönemin tadını işleyebileceğini umut edebiliriz.

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kötü kalpli profesyonel işbaşında

Gökhan Erkuş 16.09.2013

Kötü kalpli profesyonel işbaşında Maçların TRT 'den şifresiz yayınla verildiği dönemlerde, maç sonrası mikrofonun uzatıldığı futbolcuların yorumlarını hatırlıyorum. Teri hâlâ üzerinde, nefes nefese kamera karşısında maçı değerlendiren yenilmiş takımın futbolcuları, genellikle gözlerini kameradan kaçırarak ve nedendir bilinmez mutlaka bir yerini kaşıyarak veya parmağını kulağına sokarak yaptığı yorumlarda **“Elimizden geleni yaptık, şanssızdık, hakem golümüzü vermedi”** derdi ya; bir de **“amatörlük”** övgüsü olurdu. **“Biz para için değil, amatör ruhla, canımızı dişimize takarak oynuyoruz ama yeniliyoruz”**... Uzun yıllar aldı futbolcuların amatörlüğün aslında övülecek bir şey olmadığını anlaması. Ve de o zamanın maç sonrası yorum yapan oyuncularının çoğu, zengin birikimleri sayesinde bugün birer spor yorumcusu oldu ve profesyonelliğe methiye düzüyorlar.

Showtime'ın **Dexter** 'ın yaratacağı boşluğu kapatacak en güçlü silahlarından biri olarak ekrana sürdüğü dizisi **Ray Donovan**'ı izlerken hatırladım o günleri. Çocuktum, **“amatörlüğü”** iyi bir şey sanıyordum. **“Profesyonellik”**; başarıya giden yolda her türlü üçkâğıdı yapma anlamına gelen kötü bir sözcüktü. **“Ben profesyonelim her takımda oynarım”** gibi aykırı açıklama yapacak futbolcuların kaderi taraftarın nefretini çekmek, sahada en iyi gollerin, pasların sahibi olsa da, dışlanmaktı. Çalışma hayatına girdikten sonra gördüğüm ise, her yolu mubah görmenin genellikle işini iyi yapan profesyonellerin değil, işiyle varolamayan amatörlerin yolu olduğunu tecrübe ettim.

Kısacası, profesyonellik ve amatörlük kavramları kadar, aklımı karıştıran çok az kavram oldu benim için.

İşte, Ray Donovan, bu kavramların ayırımına kafa yormak isteyenlerin dizisi. **Liev Schreiber**'ın canlandığı Ray Donovan karakterinin yaptığı işe menajerlik, danışmanlık da denebilir ama sözlüksel anlamı esnetirsek eğer, onu en iyi tanımlayacak sözcük **“profesyonel”**. O bir uzman. Bahane üretmek değil, her şeyi yoluna koymak onun işi. Onun görevi gemiyi limana getirmek. Yatağında ölü bir kızla uyanan ya da eşcinsel eğilimi nedeniyle hayranlarını yitirme noktasına gelen rock yıldızının, ünlü sporcunun aradığı ilk isim Ray Donovan.

Los Angeles'ın örtülmesi gereken sırlarla dolu yaşamını düzene sokan Ray'ın, başa çıkamadığı, hâle yol koyamadığı tek şey ise sorunlu aile yaşamı. Kuralları, kanunları esnetmeyi göze aldığı anda karanlıkta yolunu rahatça bulabilen bir adamın, sözkonusu sevdikleri olunca gündüz vakti yolunu nasıl kaybettiğine sıkça şahit oluyoruz diziyi izlerken. Kalbinde hiçbir duyguya yer vermediğinde kolayca halının altına süpürdüğü kirler, kendi eline bulaştığında Ray Donovan'ı bir çocuk kadar zayıf ve çaresiz görüyoruz.

YENİ TİP ANTİ-KAHRAMAN

Reytinglerdeki kabul edilebilir payı ve benzer senaryoya sahip rakiplerinin sona geldiği bir dönemde yayına girmesi sayesinde kalıcı olacak gibi görünen dizinin bugün için Showtime'ın en güçlü silahlarından biri olduğu kesin. Her bölüm yeni bir bulmacanın çözüldüğü bir kurgudan ziyade devamlılığı olan senaryoda; XMen, Salt, Defiance, Scream ile tanıdığımız Liev Schreiber ile onun karısı rolündeki Sons of Anarchy, ER'dan hatırlayacağımız **Paula Malcomson**'a; **Elliot Gould**, **Eddie Marsan**, **Dash Mihok** gibi isimler eşlik ediyor. Günlük hayatımızda karşılaşma olanağımız pek de mümkün olmayan olaylar silsilesi boyunca, izleyiciyi başka bir dünyaya götürmeyi başaran Ray Donovan'ın, yalnızca karakterler ve kurguyla kısıtlanamayacak kadar

başarılı bir arka plana sahip olduğunun da altını çizmek gerekli.

Ekran karşısına oturunca Dexter 'la seri cinayetlerin bile haklı ve doğru olduğuna inandırılabilen dizi meraklıları, bu suçları örtbas etmenin tadını beğenecek mi bilinmez ama, Ray Donovan abartılı kahramanlık ve yeteneklerin izleyiciyi rahatsız etmediği, hayran olunacak yönleri olan bir karakterin hikâyesi.

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devlet yasaklar, mafya kazanır

Gökhan Erkuş 23.09.2013

 Devlet yasaklar, mafya kazanır Yıl 1920. Yer Amerika Birleşik Devletleri. Birinci Dünya Savaşı'nın yarattığı ruh hâli Avrupa'daki kadar hissedilmese de, kapıda bekleyen ekonomik buhranın yorduğu bir toplum. Düzen sağlamaya çalışan bir devlet, bu düzende var olmaya çalışan çeşit çeşit milletten insan. Ve yeni düzenin ilk adımı **ıçki yasağı**...

Boardwalk Empire 4. sezonuyla HBO ekranlarına geri döndü. Yeni sezonda da hayatlar pamuk ipliğine bağlı. En vazgeçilmez karakteri dahi boğazı kesilmiş olarak kapımızın önüne atılmış hâlde bulabiliriz. Hayranlık uyandıran senaryo; hangi sebeplerin hangi sonuçları doğuracağına dair belki de herkesin bildiklerini muhteşem kostümler ve başarılı oyunculukla önümüze koymaya devam ediyor. Üstüne üstlük, din ile desteklenmiş yasakların açtığı yolun çıktığı sokakta yeni mafya babaları, daha çok rüşvetçi polis, ahlâksız politikacı var. Sebepler ve sonuçlar kadar yöntem de her zamanki ve her yerdeki gibi aynı. Yasakları koyan politikacılar, yasakların uygulanmasını denetleyecek polis, ıçkiyi üretenler, ıçkiyi piyasaya sürenler ve tabii ki onları biraraya getiren mafya patronları aynı masada: Ben yasaklayacağım, sen yasaklara uymak istemeyenlerden rüşvet alacaksın, öteki parayı vermeyenleri "**ziyaret**" edecek, beriki ıçkiyi üretecek ve sonuçta ıçkiyi ancak bize itaat edenler içebilecek. Tabii ki en nihayetinde çarkın içinde yer almayan halkın gözünde dinin, sosyal düzenin kahraman savunucuları olarak yapacağız tüm bunları.

Oyun hamuru gibi görülen toplum, bir elin içinde sıkıldıkça parmakların arasından sızan "**kanunsuzlar**"ın yarattığı düzenin hikâyesinde, başrol **Steve Buscemi**'nin canlandığı Enoch Nucky Thompson'ın. O, her şeyin arkasındaki "**el**". Yasakları koyan devletin sözcüsü. Politikacı. Dindar kadınların önünde ıçkinin zararlarını anlatırken gözleri dolan, arka planda ise hangi mafya yapılanmasının ıçkilerine el konup, hangisine göz yumulacağının kararını veren kişi olarak çıkıyor yola. Kısacası en büyük ve tehlikeli mafya. **Stephen Graham**'ın canlandığı Al Capone gibi öfkesine, cesaretine değil arkasındaki devlet gücüne ve insanları etkileme yeteneğine güveniyor. Onun kullandığı silahlar, Al Capone'nunkilerden dahi etkili çoğu zaman.

MAFYANIN YAYILMA MÜCADELESİ

Devletin toplumu korumak adı altında, kendi eliyle yarattığı mafyanın yayılma mücadelesi dördüncü sezonda daha da şiddetlenecek gibi gözüküyor. Artık polis daha açgözlü, politikacılar daha yüzsüz. Yasaklar daha yorucu, insanlar daha bıkkın. Mafya daha kurumsal. ıçki akışını elinde tutanlar eğlence dünyasını yönetirken,

her şeyi yönettiğini sanan erkekleri yine kadınlar zayıf düşürüyor, arkadaşları arkasından vuruyor. İlk üç sezonda bolca gördüğümüz düşkün kadınlar hâlâ, birbirini yiyen erkeklerin arasında, sınıf atlamaya giden yolun peşinde en ince taktikleri uyguluyor. Onların silahları erkeklerinki kadar kan akıtmıyor ama daha ölümcül.

Yıl 1920, yer ABD olunca kanunsuzluğun hikâyesinin siyah-beyaz düşmanlığına uzanmaması da mümkün değil tabii ki. Silah kullanmayı seven İtalyanların, stratejiyi iyi bilen Anglosaksonların, siyahlara olan düşmanlığı arttıkça mücadele sertleşiyor. Mücadele sertleştikçe sadakatin önemi artıyor. Kimsenin “**kendinden olana**” bile tam olarak güvenemediği bir ortamda ise sonsuz sadakat yalnızca “**para**”ya sunuluyor.

BİR YERDEN TANIDIK GİBİ..

Yasakların yarattığı hikâyenin enfes müziklerle desteklendiği *Boardwalk Empire*’ı izlerken, “**bunlar bir yerden tanidik geliyor**” der misiniz bilinmez ama senarist **Terence Winter**’ın yaratıcılığında; **Steve Buscemi, Kelly Macdonald, Michael Shannon, Shea Whigham, Michael Stuhlbarg, Stephen Graham** gibi isimleri izlemekten keyif alacağınız kesin. Sonuç olarak, Türkiye’de şu âna kadar çok ses getirmese de ABD kanallarının en gözde dizilerinden olan *Boardwalk Empire*’ın görselliğiyle izleyiciyi ayrı bir dünyaya götürmesi bir yana, her parçanın yerine tam oturduğu senaryosuyla bu sezon adından daha çok söz ettireceği anlaşılıyor.

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bilim, komedinin denklemini çözerse

Gökhan Erkuş 30.09.2013

 Bilim, komedinin denklemini çözerse Komedi dizilerindeki arkadaşlıkları hep çok özendirici bulmuşumdur. Herkes birbirinin arkasını kollar, sürpriz doğum günü partileri hazırlanır, en kötü günde bile arkadaşınız sizi güldürecektir bu kurguya göre. Onların size hiçbir zararı dokunmaz, daima mutluluk katarlar hayatınıza. Sorun çıkaranlar hep yan karakterlerdir, ana grubun üyeleri aptal ya da zeki olabilir, zengin ya da fakir, güzel ya da çirkin... Ama kötü niyetli olamazlar...

CBS’in yedinci sezonuyla ekranlara dönüş yapan komedi dizisi **The Big Bang Theory**’deki ilişkiler de, sıradan yaşam süren izleyicinin ağzının suyunu akıtacak cinsten. Kuantum fiziğiyle kafayı bozmuş, hayatı çizgi film karakterleri gibi yaşayan Sheldon Cooper (**Jim Parsons**), çekiciliğiyle ön plana çıkan komşu kızı Penny (**Kaley Cuoco**), naiflikleriyle her daim güldürmeye hazır sıkı dostlar Howard Wolowitz (**Simon Helberg**) ile Raj Koothrappali (**Kunal Nayyar**) ve tüm bu farklı karakterler arasındaki dengeyi sağlayan Leonard Hofstadter (**Johnny Galecki**). Bu senaryoda garson kızla, fizik dâhisi doktor mutlu ilişkilerini yürütebiliyor, grubun bir üyesi uzay üssüne yaptığı yolculuk sırasında hâlâ annesinden fırça yerken, araba kullanamayan arkadaşlarını her gün bir diğeri işine götürüyor. En uzun küslük, kırgınlık bölüm sonunda tatlıya bağlanıyor.

Yedinci sezonda da takım aynen devam ediyor. Son bıraktığımızda Kuzey Buz Denizi’ndeki araştırma gemisine giden Leonard geri dönüyor. Ne Sheldon kadar gerçek dünyadan kopmuş ne de Penny kadar bilindik bir karakter olduğu için, senaryonun köprüsü olmaya devam ediyor. Sheldon’a yönelik olağanüstü sabrı, Penny’e olan aşkı ve iyi niyetiyle birleşince, bu uç karakterlerin birlikteliğinden doğan çatışmaya gülmeye devam edebiliyoruz. Mars yüzeyindeki uzay aracıyla kızları etkilemeye çalışan Howard evlendiğinden beri, kız

peşindeki bilim adamının yarattığı komik durumların mucidi artık yalnızca Hintli astrofizikçi Raj. Ancak Raj'ın yeni sezonda yeni özellikleri de var. Artık bir kızla konuşabilmek için sarhoş olması gerekmiyor. Tabii ki onun, yanaştığı kadınlara açılış cümlesi olarak penguenlerin ilişki tarzı üzerinden örnekler yöneltmesi, **"Konuşamadığı zamanlar şansı daha yüksekti"** dedirtiyor izleyiciye.

MALZEME TÜKENİYOR MU NE

Tüm dünyada milyonlarca hayranı olan, bunu reyting ve ödüllerle taçlandıran *The Big Bang Theory*'nin dönüşünü merakla bekliyordu dizi izleyicileri. Ancak, gerçek hayattan beslenmeyen bütün kurgular gibi, *The Big Bang Theory*'yi de bilindik tehlikeyle karşı karşıya bulduk. Şu âna kadar iki bölümü yayınlanan yedinci sezonda senaristlerin **"malzeme"** sıkıntısı çekeceği aşikâr. Garson kızı etkilemeye çalışan bilim adamları komikti ama o garson kız artık Leonard'ın sevgilisi. Sheldon'ın atom fiziği ile yemek tarifi arasında kurduğu bağlar şaşırtıcıydı ama izleyici bunlara da alıştı.

Yeni bölümler gösteriyor ki, aynı kaderi paylaşan uzun soluklu diğer komedi dizilerinde olduğu gibi senaristler buna çare bulmakta zorlanacak. Zira bizim dâhi çocuklar, **Friends** gibi, **How I Met Your Mother** gibi klasikleşmiş benzerlerinden aşına olduğumuz klişelere muhtaç kalmış gözüküyorlar ilk iki bölüm dikkate alındığında. Bu kadar hoşgörülü, bu kadar eğlenceli arkadaşlıkların gerçek hayattaki sorunlarla sınılandığında yıkılacak olduğunu bilmek belki de, senaryonun artık ayaklarının yere basmadığını düşünmesine yol açacaktır izleyicinin. İlk iki bölümde eksik kalan zeki çözümler senaristlerin aklına gelir mi ilerleyen zamanlarda bilinmez ama aynı malzemeye yedi yıllık başarının devam etmesi zor gözüküyor şimdilik.

Yine de artıları eksileri tartıldığında hâlâ türünün en iyilerinden diyebileceğimiz *The Big Bang Theory*'ye hoşgeldin diyebiliriz. Ve ilginç yeni karakterler beklentisini bir kenara koyabilirsek ya da temel kurgunun gerçekle bağının haylice gerilmesini boşverip anlık keyif almakla yetinebilirsek artık; yolda karşılaştık selam vereceğimiz kadar kanıksadığımız karakterlere gülmeye devam edebiliriz.

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Perdenin arkasındaki yeni oyun

Gökhan Erkuş 07.10.2013

 Perdenin arkasındaki yeni oyun Emekli bir subaydan dinlediğim hikâye... Sıkıyönetim dönemi. Yönetime el koyan Türk Silahlı Kuvvetleri, bir subayını Güneydoğu'daki gümrüklerinden birine gönderiyor. Adam yüzbaşı ve gerçek bir subay. Her şeyi kontrol altına alıyor, rüşveti bitiriyor. Tabii ki bu, oradaki sivil memurların pek hoşuna gitmiyor. Günlerden bir gün, Tümen Komutanı teftişe gelince, siviller Tümgeneral'i hediyeye boğuyorlar. O zaman için son derece kıymetli olan viskiler, çikolatalar... Bunun üzerine bizim cengâver Yüzbaşı, ismi lazım olmayan Tümgeneral'i şikâyet ediyor. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin onurunu zedeleyecek hareketlerde bulunulduğunu, hediye kabul etmenin askerlerin saygınlığını zedelediğini ve rüşvet almanın artık önüne geçilemeyeceğini dile getiriyor. Sonuç, Yüzbaşı'ya Genelkurmay'dan **"üstün hizmetleri ve dürüstlüğü için teşekkür"** mesajının yanı sıra başka bir yere sürgün emri geliyor. Yüzbaşı terfiine kısa süre kala olan bu olayın ardından, istifasını veriyor. Ben bu hikâyeyi; kurumun onurunu, kendi menfaatlerinin ötesinde tutmanın gereği anlatılırken dinledim.

HOMELAND ÜÇÜNCÜ SEZONUyla DÖNDÜ

Kişinin kendisine zarar gelmesini göze alarak idealleri ve prensipleri her şeyin üstünde tutmasının önemini anlatan bu yaşanmış hikâye, kimilerine anlamsız bir Donkişotluk gibi gelebilir ancak, Showtime'ın efsane olmaya aday dizisi **Homeland**'in senaristleri pek de öyle düşünmüyor. Üçüncü sezonuyla ekranlara dönüş yapan *Homeland*; tam anlamıyla çıkar savaşları, tuzaklar ile bezenmiş komplo teorileri üzerine kurulu olsa da prensipleri, vatana ve bayrağa bağlı olmayı her şeyin üzerinde tutan karakterleri barındırıyor. İlk iki sezonda, Ebu Nazir'e (**Navid Negahban**) esir düştükten sonra ABD politikalarına düşman olan Deniz Piyadesi Nicholas Brody'nin (**Damian Lewis**) hangi tarafa bağlı kalacağını merakla izledik. Bizde sözkonusu olamayacak bir sertlikte senaristlerin ABD'yi eleştirdiğine tanıklık edip, kimin iyi kimin kötü olduğu üzerinde fazla düşünmeden karakterlere odaklanabildik. ABD sınırları içinde bombaların patladığı, yeni 11 Eylül'lerin yaşandığı kurgunun üçüncü sezonda uzandığı nokta, ülkedeki ulusal güvenlik kurumlarının kendi içinde yaşadığı güç mücadelesi.

Perdenin arkasındaki adamlar yavaş yavaş yüzünü göstermeye başlıyor. ABD'nin kendine özgü koşullarının yarattığı güç mücadelesi içinde; CIA'nın, FBI'ın, Kongre'nin ve daha birçok yapının yaşananlardan kendini temiz çıkarma mücadelesi var artık. Arka planda dönenlerden habersiz halkın gittikçe artan öfkesini diğer kurumlara yöneltme çabası içindeki güçler birbirleriyle amansız bir mücadele içinde. Altını çizmeden geçilmemesi gereken unsur ise, her ne kadar kurgu olsa da, kurumsal zekânın önemini *Homeland*'i izlerken daha iyi anlamamız. Kriz ânında **"Endişeye mahal yok"** diyen zekâ fukarası yetkililerin ötesinde, karanlığın arkasındaki bir elin her şeyi nasıl düzene sokmaya çalıştığını görüyoruz.

Yeni sezonun da ana karakteri Carrie Mathison. **Claire Danes**'in belki biraz abartılı olarak canlandığı part-time CIA analisti Carrie, Brody'nin masumluğunu savunan tek kişi. Herkesin günah keçisi olarak Brody'i seçtiği bir zamanda gerçeklerin ortaya çıkması için onunla birlikte yok olmaya hazır. Carrie'nin hâlâ anlayamadığı şey ise; karargâhta verilen hatalı emirlerin, cephede delicesine savaşmakla düzeltilemeyeceği. CIA'nın varlığının ve gerekliliğinin sorgulandığı bir ortamda, gerçeklerle kimsenin ilgilenmediğini Carrie'nin anlaması ne kadar sürecek bilinmez ama üçüncü sezonda, kişilik bozukluğu yaşayan bu yarı delinin başını derde sokmaya devam edeceği kesin. Hele ki, kaçak senatör Brody ile yaşadıklarından sonra.

KÜRESEL BİR KUGU

Ortadoğu politikalarını, hangi örgütün hangi ülkeyle dost hangi ülkeyle düşman olduğunu pek de bilmeyen ancak **"iyi Amerikalılar"** ve **"kötü teröristler"** ayrımıyla kısıtlı dünya görüşünü aşabilmiş senaristlerin elinden çıkma *Homeland*, dönüşünü bu kez küresel bir kurguyla yaptı. Artık kendisine duyulan güveni yitiren CIA, ne kadar gerekli olduğunu kanıtlamak için dünya çapında saldırganlık gösteriyor. Kaçak senatör Brody her yerde aranıyor. Siyasi kurumlar; halkı ve basını sakinleştirmenin, dikkatleri başka yönle çekmenin peşinde. Kısacası, yeni sezonda izleyiciyi heyecanlı bölümler bekliyor.

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devleti dize getirme kılavuzu

 Devleti dize getirme kılavuzu İnsanoğlu için geleceği bilebilmek her zaman en büyük arzulardan biri oldu. En kudretli firavunlar dahi geleceği öngörebilmek adına münecimlerini yanlarından ayırmadı, Büyük İskender seferlerine çıkmadan önce kâhinlere başvurdu. Falcılar ufukta zafere işaret ettiğinde yola çıktı devasa ordular, dünyanın tarihini yazmak için. Geleceği gördüğüne inanılan bir ihtiyarın sözleri, silahlı binlerce askerden daha çok güven verdi komutanlara tarih boyunca. Kaybedecek çok şeyi olan insanlar için, yaşanacakları öngörebilmek her zaman önemliydi.

NBC'nin yeni dizisi **The Blacklist**, olacakları önceden bilen Raymond "Red" Reddington'ın hikâyesi. O kâhin ya da falcı değil. Yirmi yıldır kendisinden haber alınamayan eski bir ajan. Hükümet adına çalıştığı esnada sırra kadem basıyor, yıllar sonra bir gün gelip CIA karargâhına teslim olana kadar. Uluslararası suç örgütleriyle bağ kurduğu yıllar boyunca, en azılı katillerle, en acımasız teröristlerle iç içe yaşamış biri artık o. Elinde bir liste var. Olacak bütün terör saldırılarını, kaçırma vakalarını önceden biliyor. Hükümet kurumlarının sıradan kaza zannettiği olayların aslında iyi planlanmış suikastlar olduğunu gösteriyor. Ona bu yeteneği veren ise doğaüstü güçler, ilahi seçilmişlik filan değil, sadece dengeleri anlayabilmiş olmak. O, ne yalnızca devlet bakış açısıyla bakıyor suç dünyasına ne de kanun kaçağı gibi. Bir suçlunun ne isteyebileceğini ve bunu almak için neler yapacağını biliyor. Tehdit ve çıkar dengelerine oyuncuları doğru şekilde yerleştirdiğinde, doğru kişilerden doğru istihbarata ulaşıyor ve onun çıkardığı sonuçla geleceğin getirdikleri daima kesişiyor. Tabii ki, suçla bu kadar iç içe girmiş birine güvenmese de FBI ve CIA, Reddington'ın her öngörüsünün gerçek olması karşısında sessiz kalamıyor. **James Spader**'ın canlandığı Reddington karakterinin iki dudağının arasından çıkana bağımlı hâle gelen ulusal güvenlik kurumlarının acizliği karşısında, onun tek bir isteği var... Reddington bu strateji oyununu, FBI analisti Elizabeth Keen (**Megan Boone**) ile oynamak istiyor.

Zayıflık göstermemek adına onyıllarca hiç kimseyle bağ kurmamış Reddington'ın, elindeki istihbarat gücünü ve analiz yeteneğini yalnızca yeni yetme bir analist ile paylaşmak istemesine kimse bir anlam veremezken, senaristler izleyiciye bir devletin nasıl dize getirilebileceğinin denklemini veriyor. James Spader'ın enfes oyunculukla izleyiciye sunduğu kendinden emin Reddington karakteri elindeki kozu oyuna o kadar dengeli sokuyor ki, herkesin ona itaat etmekten başka çaresi kalmıyor. Listedeki kişileri ve saldırıları ancak istediğini aldığı anda paylaşan Reddington'ın iradesini bilindik hiçbir yöntemle kıramayan FBI'ın, oyunu birlikte oynamak zorunda kalmasının hazzı izleyiciye nefis bir şekilde aktarılıyor. Reddington'ın, dediğini yaptırmanın keyfiyle lüks bir otel odasında şarabını yudumlaması, izleyiciye de sanal bir başarı hissi yaşatacak kuvvetli yer tutuyor senaryoda.

BİR SONRAKİ ADIMI BİLEN ADAM OLMAK

Kurgu karakterle izleyici arasında bağ yaratmanın bütün zekice unsurlarını barındıran *The Blacklist*, bir sonraki adımı bilen adam olmanın hazzını izleyiciye yaşatmak için yazılmış bir senaryo. Kurgusal dünyada Reddington'ın sayesinde oyuna dâhil olan Elizabeth Keen ise, gerçek dünyada **Megan Boone**'un yetersizliğine takılıyor. Boone'un, Spader'ın gölgesinde kalan oyunculluğu, denebilir ki *The Blacklist*'in zayıf halkası. Kanaldan bütün sezonun onayını alan dizinin bugün yayınlanacak dördüncü bölümüne kadar, izleyiciyi yakalayacak performanstan uzak kalan Boone eğer ilerleyen bölümlerde havaya girerse heyecan verici bölümler bizi bekliyor demektir.

Sonuç olarak *The Blacklist*, FBI ajanlarının bilindik yöntemlerle suçluların peşinden koştuğu senaryoların ötesine geçebilmiş bir yapım. Amerikan kültürünün kendini sertçe eleştirebilme özgürlüğünden bolca

yararlanan dizide; FBI, CIA gibi kurumların nasıl küçük düşürülebildiği, terörün şekil değiştirdiği bir çağda, hırsızların polisten daha iyi geliştiği oldukça başarılı bir şekilde işleniyor.

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

New York'ta bir İngiliz dedektif

Gökhan Erkuş 28.10.2013

 New York'ta bir İngiliz dedektif Sherlock Holmes, yaratıcısı **Sir Arthur Canon Doyle**'un ölümünün ardından defalarca yeniden canlandırıldı. Holmes karakterinin uyarlamalarını kimi zaman farklı bir isimle ABD'de doktorluk yaparken gördük. Kimi zaman adı aynı kaldı, yer ve zaman değişti. Aslında Sherlock Holmes gibi tümdengelimci zekâsıyla en zor bulmacaları çözebilen karakterin ulaştığı zirvenin tadını bir kez daha yaşamak isteyen ilk kişi, yine Sir Arthur Canon Doyle'du. Çok da başarılı olmadığı tarih yazarlığına dönebilmek adına Sherlock Holmes'ü öldürdüğünde okuyucularından büyük tepki toplayan Doyle, onu mucizevî şekilde yeniden hayata döndürerek, bugüne kadar yaratılmış en mükemmel kurgu karakterin yokluğuna dayanamayan ilk kişi oldu.

CBS'in, "**Bugünün Sherlock'u**" olarak tanıtımını yaptığı dizisi **Elementary**, bu olağanüstü karakterin üzerine çıkılamayacağını baştan kabullenerek ortaya konan uyarlamalardan biri. Senaristler belli ki, "**Bu Sherlock karakteri, öteki uyarlamadan daha kötü**" eleştirilerini göğüslemeyi, en iyinin taklidi olmayı saklamakla uğraşmaktan daha makul bulmuş. "**Başkarakterimizin adı Sherlock Holmes. Bunda utanacak, sıkılacak bir şey yok. İddiamız daha iyisini yapabileceğimizi sanmak değil**" diyor senaristler. Buna karşın yeni bir şeyler vermeye çabalamıyor da değiller. Sherlock'un yine İngiliz olarak ama Scotland Yard'a değil New York Polis Teşkilatı'na (NYPD) danışmanlık yaptığı dizide "**dâhi danışman detektif**"in yardımcısı bu kez bir kadın. **Lucy Liu**'nun canlandığı Watson karakterinin ön adı artık John değil, Joan. Amerikan usulü Watson cinsiyet değişirse de, her uyarlamada olduğu gibi kimsenin anlayamadığı vakaları çözerken Sherlock'un tıbbi danışmanı olabilmesi için orijinaliyle aynı meslek grubundan seçilmiş, yani bir doktor.

Senaristlerin, bu iki ayrılmaz ev arkadaşını tek çatı altına, yalnızca arkadaş olarak biraraya getirmek için buldukları yol ise, orijinal Sherlock karakterimizin zaaflarını kullanmak olmuş. Bugünün Amerikanvari Sherlock'u da, ilki kadar bağımlı. Ancak koşullar 19. yüzyıldaki kadar uyuşturucuya müsamaha göstermediği için evinde bir "**bağımlılık gözetmeniyle**" yaşaması gerekiyor. O da tabii ki, eski bir cerrah olan dişi Watson. Dehasına hayran kalan Watson'ın dostluğuyla birlikte NYPD'nin desteğini arkasına alan çağdaş Sherlock, kimsenin göremediği ayrıntıları birleştirerek suçluları hapse göndermeye başlayınca, tabii ki yeni düşmanlar da yavaş yavaş ortaya çıkıyor.

MUKAYESEYE GEREK YOK

Başlangıçta, **Jonny Lee Miller**'in Sherlock gibi bir karakteri hakkıyla canlandırmasının mümkün olmadığı izlenimini veren **Elementary**, yapımın baştan ortaya koyduğu tevazu ve kendini bilmeye beraber oldukça ilerleme kaydediyor. Muhakkak ki; **BBC**'nin Sherlock'u (2010) ile **CBS**'in Sherlock'unu aynı kefeye koysak kimin ağır basacağını tahmin etmek kolay olurdu ancak, önyargısız bir izleyici için iki ayrı kültüre ait bu uyarlamaların

Doyle'un yarattığı ortak malzemeden beslenmek dışında hiçbir ortak noktaları olmadığını farketmek uzun sürmeyecektir. ABD, *House M.D.* ile Sherlock Holmes uyarlamaları adına kendi üzerine düşeni yerine zaten getirmişti diyerek, *Elementary*'i bunlardan bağımsız bir dedektiflik dizisi olarak değerlendirmek gerekiyor ki, senaristlerin de bunun böyle olmasını istediği çok açık.

Sonuç olarak *Elementary*, karakterlerini Doyle'un dehasından almış, onun izlerini taşıyan ama buram buram Yankee kokan keyifli bir polisiye. Senaristler, taklit olmaktan öteye geçme konusunda iddialı olmasalar da mevzubahis Sherlock Holmes olunca; kalp krizi geçirerek ölürken ağzından çıkan son iki sözcüğünü karısına "**Sen harikasin**" demek için harcayacak kadar romantik olan Sir Arthur Canon Doyle'un yarattığı Irene Adler karakterini ve kurgu dünyasının ilk anti-kahramanı mükemmel suçlu James Moriarty'nin adını kullanmanın verdiği ağır sorumluluktan kaçmamışlar. Tüm tevazuuna karşın *Elementary* de senaryosuyla; "**âşık olunacak kusursuz kadın**" ve "**saygı duyulacak düşman**" karakterlerinin bugünün koşullarında ne kadar iyi çizilebileceği yarışına giriyor. Bunu başarıyor mu? Yanıt yine Sherlock Holmes'ün sözlerinde gizli: **İmkânsızı çıkardığında elinde kalan şey gerçeklerdir.**

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir varmış, bir yokmuş...

Gökhan Erkuş 02.12.2013

 Bir varmış, bir yokmuş... Yeni yılın eli kulağında. Artık bizde de âdetten olduğu üzere İstanbul geceleri daha bir renkli, daha bir ıslı ıslı. Şimdiden dükkânların, kafelerin, pastanelerin vitrinleri yılbaşı havasına sokmaya başladı insanı...

Sabah uyandığımda ABC'nin **Once Upon a Time** adlı dizisini nasıl anlatsam acaba diye düşünürken, kapı çaldı. Eli kolu paketlerle dolu arkadaşım "**Sürpriizzz**" diye bağırdı. Bir çam ağacı, ışıklar, süsler, kalpler... Aklımın bir köşesinde yazarlar editörümüz Tamer Ağabey'in saat beşte, "Yazılaarr, bozulmasın aralaarr" temalı mailine ne cevap vereceğim korkusu, yazıyı bir kenara atıp, başladım başköşeye ağacı kurmaya. Kültürel, dinî, siyasî, ekonomik anlamlarıyla çok da beni ilgilendirmeyen, onlarca yıl önce unuttuğum "**çam ağacı**"nın süslerini özensizce yerleştirirken, parlak topların üzerindeki yansımalar yavaş yavaş çocukluğuma alıp götürdü beni. Yanıp sönen ışıkların, süsler üzerindeki oyunu **Charles Dickens**'ın **Bir Yılbaşı Hikâyesi**'ndeki gibiydi... Cimri Scrooge'u elinden tutup götüren hayaletler bu kez masal kahramanlarıydı ama...

Önce süslerin içinden tatlı, sevimli bir ses, "**Şaşıрма, yaklaş biraz**" diye fısıldadı. Yaklaşınca, **Kırmızı Başlıklı Kız**'ı gördüm elinde sepeti, içinde yeni yıl neşesiyle. Tam o anda, ağacın arkasından bir cüce başını uzatıp, sordu "**Hey sen, şaşkaloz! Evet evet sana diyorum; Pamuk Prenses'i gördün mü?**". Baktı ki cevap alamayacak, kayboldu... Sonra bir anda ortalık toz duman; Kötü Cadı çıktı sahneye. Uzun burnunun üzerindeki kıllı, siyah beniyle. Yine de korkunç değildi, eski bir dostu görmüş gibi oldum. O da gülümsedi, "**Ben aslında kötü değilim, tüm bunlar masal**" der gibiydi. Tam ona inanmışken, süpürgesine atladığı gibi camın açık olmasını fırsat bilip gözden kayboldu, arkasında tüyler ürpertici bir kahkaha bırakarak. Derken **Pinokyo**'nun hıçkırıklarını duydum. Hiç istifini bozmadan bir köşede nöbet tutan **Kurşun Asker**'e dert yanıyordu: "**Ben gerçek bir çocuğum, oyuncak değilim...**"

Ben neler olduğunu anlamaya çalışırken, **Uyuyan Güzel** geldi. Kırmızı kumaştan yapılma yıldız şeklindeki süslerden birini şöyle eliyle yokladı, baktı ki rahat, serildi boylu boyunca. Uyumaya başladı, tüm güzelliğiyle. Üvey annesi kızmasın diye ortalığı süpüren **Külkedisi**'nin gürültüsünü bile duymuyordu. **Peter Pan** bağdaş kurmuş etrafı izlerken çam ağacının en tepesinden, tüm bunların nereden çıktığını anladım. **Kibritçi Kız** etrafa dizilmiş mumları yakıyor, her birinin dumanından eski dostlar çıkıyordu teker teker. **Çizmeli Kedi, Parmak Çocuk, Bremen Mızıkacıları...**

İşin sırrını çözdüğümü gören **Alice**, seslendi bana, tüm olanları açıklamak istercesine. **"İşte bu benim Harikalar Diyarı"**... Sonra **Rapunzel**'in saçlarına tırmanarak daha da yaklaştı kulağıma ve fısıldadı: **"Büyüyünce bizi unuttunuz, artık tavşan deliğinin içine bakmıyorsunuz. Hâlbuki bizler hep buradayız. Siz yeter ki eskisi gibi çam ağaçlarınızı süsleyin, gökyüzüne uzanan fasulye sırığına tırmanacak cesaretinizi hiç kaybetmeyin. Bizim nereden çıkacağımız hiç belli olmaz..."**

KÖTÜ CADİ'YA KANMAYIN

Alice'e kulak veren **Adam Horowitz** ve **Edward Kitsis**'in yaratıcılığında, **House M.D**'den tanıdığımız **Jennifer Morrison**'ın büyülmü oyunculuğu ile **Once Upon a Time** sizi masallar diyarına çağırıyor. Kötü Cadı'nın yıllar önce bizden çaldığı çocuksu ruhun arta kalan kırıntılarını yeniden canlandırmayı amaçlayan dizide, artık gerçek olmadıklarına inandığımız dostlarımızı yeniden bulabilirsiniz. Ve eğer bir şans vererseniz; harika müzikler, görsel bir şölen eşliğinde aslında onların hep var olduğunu, bizim buna inanmaktan vazgeçtiğimize bile inanabilirsiniz.

Artık, onlar hiç kimsenin yolunu bilmediği bir kasabada bizler gibi yaşıyorlar. Araba kullanıyor, televizyon seyrediyorlar. Onların farkında olmayan yalnızca bizleriz. Tabii ki başrolde **Pamuk Prenses, Beyaz Atlı Prens** olunca masallar diyarına geçişler olacak, zamanda yolculuğa çıkacaksınız ama her bölümün ardından sokaktaki kalabalığın arasındaki çocuklara **"Hansel, Gratel yoksa siz misiniz"** diye seslenmeniz de mümkün!

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kan emicilerin dünyası aydınlanıyor

Gökhan Erkuş 09.12.2013

 Kan emicilerin dünyası aydınlanıyor Kasvetli Londra... Sokaklar, medeniyet haritasındaki hiçbir şehirde bu kadar karanlık, bu kadar puslu değil. Sir Arthur Canon Doyle'un tasviriyle: İnsanlığın lağım çukuru. Hırsızların, fahişelerin kendini evinde hissettiği şehir. Artık çağı kapanmakta olan elit sosyetenin, parayla unvan satın almışların görkemli baloları son günlerini yaşıyor. Sanayi devriminin etkisi her köşebaşında hissedilirken, süslü toprak sahipleri değil üzerine sinen is kokusunu Paris'ten getirdiği parfümüyle bastıran işadamları gücün merkezinde. Değişen dünyanın kadim kan emicileri sahneden tek tek çekilirken, içlerinden bir tanesi ölümsüzlüğün getirdiği tecrübeyle yeni çağa ayak uyduruyor. Küflü mahzendeki çürümüş tabutundan karanlık dönemlerin korkunç yarattığı olarak uyanan Dracula, artık Londra'nın öngörülü, şık giyinen, güçlü işadamlarından biri...

Bram Stoker'ın yarattığı Dracula kadar, çok az karakter yeniden defalarca canlandırıldı, doğduğu çağın ötesindeki koşullarda tekrar yaşam buldu. NBC 'nin 2013 yapımı dizisi Dracula'nın korkunç vampiri ise cuma geceleri- sabahları karşımıza uluslararası ekonomiyi yönlendiren bir işadamı olarak çıkıyor. Küresel şirketlerin, bankaların rekabet etmeyi bir kenara bırakarak manipölasyon yoluna girdiğine dair Londra odaklı skandallar son günlerde birbiri ardına patlak verirken, senaristlerin bilinçli bir tercihi midir bilinmez ama, Dracula hırsızların şehrinin merkez noktası alan küresel finans dünyasının adeta kan emmek üzerine nasıl kurulduğunu anlatan kurgusal bir tarih yazıyor. Amerikalı bir işadamı olarak geldiği Londra'da Dracula, kendine has ritüelleri olan tarikatlarla, gücü Napolyon zamanından beri elinde tutan ailelerle iktidar mücadelesine giriyor.

Ve bir noktada senaryodaki en korkunç karakter, hayatta kalabilmek için geceleri kan içmek zorunda olan Dracula olmaktan çıkıyor...

PERDENİN ARDINDAKİLER

Muhakkak ki, iktidarı elinde tutanlar gücü kaybetmemek adına, yürüttükleri pis işleri açığa çıkaranların, çomak sokanların üzerine uzun zaman önce hizmetlerine aldıkları avcılarını gönderince kan dökülüyor... Kılıçlar çekiliyor, lezzetli yemekler zehirli tabaklarda sunuluyor... Ve tabii ki gazeteciler, bilim adamları bu kurgu dünyadaki savaşın ortasında parayla, şaşaalı evlerle satın alınmak isteniyor. Güce hizmetin dışına çıkanların ihanetle suçlandığı, törensel şekilde idam edildiği Dracula'da, senaristler bugünkü kurulu düzende bir vampirin dahi en acımasız, en ikiyüzlü yaratık olamayacağını gösteriyor...

Monte Cristo Kontu misali; Londra'nın her köşebaşı ayrı mahlûk tarafından ele geçirilmiş dünyasına çarpıcı bir giriş yapan Dracula, ölümsüz aşkının peşindeki bir adam. Amerikalı işadamı Alexander Grayson adıyla geldiği Londra'ya Tesla'nın hor görülmüş mucizesini, kablolardan bağımsız elektriği getirerek, mahkûm olduğu karanlığı aydınlatmak istiyor. Jonathan Rhys Meyers'in etkili oyunculuğu sayesinde dehşet verici yanlarını karizmasıyla gizlemeyi başaran Grayson; korkunç gücünü kullanarak zorla elde edemeyeceği tek şeyin sevdiği kadının aşkı olduğunu biliyor. Ekonomik düzeni değiştirecek özgürlüğün varlığından rahatsız olanlar da, bu kirli savaşta Grayson'ın tek zayıf noktasının kalbi olduğunu farkında.

Sonuç olarak; farklı bir bakış açısıyla yeniden karşımıza çıkan Dracula, çekici kadınların süslü kıyafetleriyle boy gösterdiği Londra gecelerinin arka planındaki kirli savaşın hikâyesi. Ve bu kez yalnızca havada uçan bıçakları, dişlerden süzülen kanı değil; senaristlerin "Bugüne kadar yaratılmış en korkutucu yaratığın karşısına ondan daha vahşi kimi çıkarabiliriz" çabasını da buluyoruz karşımızda.

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ölümün bile geri dönüşü vardır

Gökhan Erkuş 30.12.2013

Ölümün bile geri dönüşü vardır Sir Arthur Canon Doyle tarih çalışmalarına ağırlık verebilmek için, yaratılmış en özel kurgu karakter Sherlock Holmes'ü öldürdüğünde, yaşanan hayal kırıklığı muazzamdı. Bugün bile aslında gerçekten yaşadığına inananların sayısı azımsanmayacak düzeyde olan Holmes'ün ölmesine kimsenin gönlü razı gelmiyordu. Tepkilere karşı koyamayan Doyle da çareyi, Holmes'ü mezarından geri getirmekte buldu.

BBC de Doyle'un yolundan giderek, bugüne kadar yaptığı sayısız kaliteli yapım içinde en iyisi diyebileceğimiz Sherlock'u yılın ilk günü ekranlara geri getiriyor. Verilen uzun aranın ardından üçüncü sezonuyla hasrete son verecek dizinin müjdesi günlerdir İngiliz medyasında yer alıyor. İlk bakışta, cep telefonu ile mesaj atan bir Sherlock ne kadar sevimli ki diye düşündüren dizinin başarısı da aslında, eski kurguyu bugüne uyarlamada gizli. Benedict Cumberbatch'ın canlandırdığı Sherlock, 21. yüzyılda Londra polisine "danışman dedektiflik" yapan, sinir bozucu bir adam. Afganistan savaşında doktorluk yaparken yaralanarak İngiltere'ye dönen Dr. Watson'la (Martin Freeman) yolları, ev arkadaşlığı sayesinde kesişiyor. Ve tabii ki evsahipleri yine Mrs. Hudson (Una Stubbs).

Herkesin gözünün önünde olsa da kimsenin fark edemediği ayrıntıları birleştirerek suç dosyalarını bir bir çözen Sherlock'u, bu kez Dr. Watson'ın günlüğünden değil internetteki blog sayfasından takip ediyoruz. Dizide, Watson'ın blog sayfası sayesinde bir internet fenomeni hâline gelen Sherlock, kendisine gelen vakalardan ilginç olanları çözerek yaşamını sürdürüyor. Ancak onun derdi ne para kazanmak, ne de kamu hizmeti... Hiç kimsenin başaramadığını yapmanın hazzıyla beslenen Sherlock; kusursuz dişiliği tasvir etmek için yaratılmış karakter Irene Adler'le (Lara Pulver) zekâsını yarıştırdırken, İngiliz Kraliyet Ailesi'nin karıştığı skandallara kadar birçok gizemi ortaya çıkarıyor.

DEVLERİN KAVGASI

"Doyle bugün yaşasaydı Sherlock Holmes'ü nasıl yazardı" sorusunun tam karşılığı senaryonun şüphesiz ki en uğursuz adamı Jim Moriarty (Andrew Scott). Aptallar tarafından işlenmiş cinayetlerle dolu suç dünyasında, Sherlock'u tatmin edecek tek rakibi Moriarty. İki dehanın birbiriyle çarpışmasından doğan mücadelede birçok masumun yok olup gitmesi iki tarafın da pek umurunda değil. Doyle'un öykülerini sanat eseri gibi ören senaristlerin kurgusu, ikinci sezonun sonunda Moriarty'yi, Sherlock'u alt ettiğini sanan bir noktaya kadar getirmişti. Kızıl Soruşturma, Baskervillerin Köpeği, Bohemya'da Skandal başta olmak üzere 19 yy. Londra'sında geçen öykülerin dâhice fikirlerle güncellenmesinden doğan serinin sonunda Sherlock, bu kez şelalelerden değil ama bir apartmanın çatısından atlayarak yenilgiyi kabul etmiş gözüküyordu.

Yeni ev arkadaşıyla birlikte genetiği değiştirilmiş tavşanların peşine düşen, uluslararası suç örgütlerinin hedefi hâline gelen, gizli askerî üslere sızarak sınır ötesi bilimsel araştırmalara şahitlik eden Dr. Watson'ın, gözleriyle görmesine karşın hâlâ inanamadığı ölümden Sherlock nasıl dönecek merakla bekliyoruz. Şurası kesin ki, günümüzün Doyle'u denecek BBC senaristleri buna da hayran bırakacak bir çözüm bulmuştur.

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni bir gün, yeni bir macera

Gökhan Erkuş 06.01.2014

Yeni bir gün, yeni bir macera Sekiz yıl boyunca dünya çapında yüz milyonlarca izleyicinin hayranlığını kazandıktan sonra ekranlara veda eden **24** geri dönüyor.

Dizi, 2001 yılında gerçek zamanlı senaryosuyla izleyiciye sunulduğunda; bunun ne kadar uygulanabilir ve uzun ömürlü olacağı merak konusuydu. Sonuçta, **Joel Surnow** ile **Robert Cochran**'ın yaratıcılığında hayatın akışını yakalayabilen **24**, küresel başarısını **Emmy** ve **Altın Küre** gibi birçok ödülle taçlandırarak bir kuşağı derinden etkiledi. Türkiye'de ise daha çok; kurgu dünyasının geliştiği yıllarda karşılaştığı en yaratıcı fikirleri **Kaptan Cousteau** Müslüman'mış, **Neil Armstrong** Ay'a ayak bastığında ezan sesi duymuş gibi öykülerde bulanlar tarafından "**Jack Bauer imana geldi mi**" tartışmalarına konu oldu.

Her bölümünde günün bir saatini eşzamanlı olarak aktaran, yirmi dört bölümden oluşan her sezonu da toplamda bir günün karşılığı olan dizinin başardığı tek şey geri saymakta olan bir saate yetişmek değildi. Teknik zorlukların ötesinde 24'ün senaryosu, kurgu ile gerçek hayat arasındaki bağı da benzerlerinin çok ötesinde isabetle yakaladı. Henüz **Barack Obama**'nın adı Türkiye'de duyulmamışken siyahî bir başkanın ABD'de seçilmesinin önemini anlatan dizi, ülkenin faşizm ve komünizmin ardından yarattığı son büyük düşman malzemesi terörizmi de tabii ki bolca kullandı. Dizide kullanılan, Başkan'la el sıkışırken zehir zerkedilebileceğine dair fikirlerin yansıması gerçek yaşamda, Türkiye'ye gelen ABD Başkanı'nın elini sıkamak üzere hazırola dizilmiş milletvekillerinin CIA ajanlarınca tek tek avuç kontrolüne tabii tutulmasıyla, açıkçası aşağılayıcı biçimde itilip kakılmalarıyla son bulmuştu. Türkiye'deki haber bültenlerine ise bu olay arka plandaki 24 görüntüleriyle aktarılmıştı.

DÖRT YIL SONRA YENİDEN

Hayranlarının, **Live another day** başlığıyla mayıs ayında kavuşacağı 24 bu kez Londra'da geçecek. Bugüne kadar nükleer silahlardan, uluslararası teröristlere kadar birçok tehlikenin göbeğine atılan Jack Bauer (**Kiefer Sutherland**), gerçek hayatta olduğu gibi senaryoya göre de aradan dört yıl geçmiş biçimde karşımıza çıkacak. Chloe O'brien (**Mary Lynn Rajskub**) ile Audrey Raines de (**Kim Raver**) yeni kadrodaki varlığı kesinleşenlerden. Bunlara ek olarak **Judy Davis**'i de izleyeceğiz.

Sonuç olarak, kısık sesli korkusuz kahraman Jack Bauer, unutanlara kendini hatırlatmak için nasıl bir maceranın içine dalacak orası belirsiz ama Avrupa manzarasıyla süslenmiş bir 24 senaryosu, Kimble misali kaçak öyküsüyle oldukça ilgi çekici olacaktır. Arkasında ulusal güvenlik ve istihbarat kurumlarının gücü olsun olmasın Bauer'ın ihanetle, ayak oyunları ile dolu gizemli bir dünyada zekâsı sayesinde her şeyin üstesinden geleceğine şüphe yok.

Sabırsızlanan hayranları için mayıs ayı çok uzak gözüktse de, şu âna kadar diziyi derli toplu biçimde izlememiş olan ancak yeni sezondan mahrum kalmak istemeyenlerin sekiz sezonluk arayı kapatması için dört beş aylık süre makul olabilir. Yeniden o tadı yaşamak ya da zamanı geldiğinde eksik kalmamak için eski sezonları raflardan indirmenin zamanı geldi.

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Paralel dünyanın tuhaf insanları

Gökhan Erkuş 20.01.2014

 Paralel dünyanın tuhaf insanları Yalnız yaşayanlar için gerçek aşçılık yeteneği elinizin altında her şey varken çeşit çeşit soslarla alengirli yemekler yapmak değil, gece yarısı karnınız acıktığında eldeki birbiriyle uyumsuz malzemelerden ortaya lezzetli bir şeyler çıkarabilmekte gizlidir. Yemek kitabında yazdığı üzere rendelenmiş tropik meyve kabuğunu tam 100 gram koymayı başarmakla, örneğin saksıdaki fesleğeni yolarak makarna sosu yapmak arasındaki farkta yatar yaratıcı lezzet. Tıpkı milyonlarca dolarlık yapımlarda en popüler oyuncularını oynatmakla, küçük bir odadaki veya sandaldaki birkaç karaktere can vermek arasındaki fark gibi. Tabii ki “**yaratıcılık**”, malzeme kıtlığından ibaret değil ancak; **Life Boat (Tahlisiye Sandalı)**, **The Old Man and The Sea (İhtiyar Adam ve Deniz)**, **12 Angry Men (12 Kızgın Adam)** gibi dar mekân ve karakterle sınırlı klasiklerin arkasındaki zekânın ayrı bir hayranlık uyandırması da kaçınılmaz.

Yaratıcılık nedir sorusuna yanıt arandığında, günümüzdeki yapımlardan verilebilecek en güzel örneklerden olan **Community**, beşinci sezonu ile geri döndü. İronik olarak, “**yaratıcısı**” **Dan Harmon** ile pek de yaratıcı olmayan oyuncu **Chevy Chase** çatışmasının fitilini ateşlediği gerginliğin ardından ekranlardan kopan dizi, yapımcıların “**İçi boş popülerlik her zaman, yaratıcılık nadir bulunur**” hamlesiyle birlikte karşımıza çıkıyor. Tartışmaların ardından gönderilen Harmon geri geldi, Chevy Chase’e de yol verildi. Bir üniversite kampusuna hemen her türden komediyi, aksiyonu, dramı sokmayı başaran *Community*’nin muhakkak ki en belirgin farkı; alışlagelmiş kurgularla dalga geçerken bile onların orijinal senaryolarının üzerine daha fazla yaratıcı fikir katabilmesinde gizli. Greendale Devlet Üniversitesi’ni oyun hamuru gibi kullanan senaristler, her bölümde ayrı bir konuyu ele alarak, kendi süregelen senaryosunun içinde eritiyor. Bunu yaparken de; popüler korku dizilerinden daha zekâ dolu bir zombi komedisi, en heyecanlı aksiyon dizilerinden daha yüksek tansiyonlu paintball savaşlarıyla karşılaşabiliyoruz.

PRAGMATİZM DUVARA ÇARPINCA

Her bölümde temel karakterlerin yeni yeni vasıflarla güncellenmesinin gerektiği bir kurguda tabii ki, oyuncular da senaristler kadar başarılı olmak zorunda. Ve Chevy Chase gönderildikten sonra denebilir ki, *Community*’nin oyuncu kadrosu bunun için yaratılmış. Dizinin arka planda devam eden kendine ait konusu, pragmatik avukat Jeff Winger’ın (**Joel McHale**), diplomasının olmadığına ortaya çıkmasıyla birlikte ülkenin en zıvanadan çıkmış üniversitesine gelmesiyle başlıyor. Her işi “**kolay yoldan**” halletmeye alışmış Jeff’in, başkalarından faydalanmak üzerine kurulu dünyası, ders çalışma grubundaki arkadaşlarıyla yaşadığı maceralarla yeniden şekilleniyor. Şapşallığını duru güzelliğiyle gizleyen Britta Perry (**Gillian Jacobs**), dindar anne Shirley Bennett (**Yvette Nicole Brown**), dünyaya küçük kız çocuğu gözünden bakan Annie Edison (**Alison Brie**) ve kendi yarattıkları kurgu dünyada yaşayan tuhaf ikili Abed Nadir (**Danny Pudi**) ile Troy Barnes (**Donald Glover**) biraraya geldiğinde ortaya çıkan ders çalışma grubu, Greendale’e geldiğinde gerçek bir insan olan Jeff’i, çizgi film karakterine çeviriyor.

GREENDALE’E GİRİŞ VAR, ÇIKIŞ YOK

Dönüşüyle, yeni yılı daha keyifli hâle getiren *Community*’nin beşinci sezonu, tuhaf ders çalışma grubunun mezun olduğu yılı konu ediniyor. Ancak Greendale dünyasındaki insanların, normal hayata tutunamayıp bir şekilde geri döneceği zaten en başından beri aşikârdı. Masonik tarzda örgütlenen “**klima tamirciliği yüksek okulu**”nun gözdesi Troy Barnes’in, arkadaşlarından ayrılmak zorunda kalması hissedilir bir eksiklik yaratıp

yaratmayacağını yeni sezonun beşinci bölümünden sonra göreceğ olsak da, *Community*'nin geri dönüşünün ekranlardaki yaratıcı zekâyı artıracağı kesin.

gerkus@gmail.com

Kaynak: taraf.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)